

Број: 01-392/15
Бијељина, 02.04.2015. године

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ за 2014. годину са ПРОГРАМОМ РАДА за 2015. годину

Бијељина, априла 2015. године

САДРЖАЈ:

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2014. ГОДИНУ	3
УВОД.....	3
РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋЕМ.....	4
1. Скупштина предузећа.....	4
2. Надзорни одбор предузећа.....	5
3. Управа предузећа.....	8
4. Екстерни ревизор	8
5. Успостављање интерне ревизије у предузећу	10
ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА И ЗАПОСЛЕНОСТ.....	14
ОСТВАРИВАЊЕ И ОБАВЉАЊЕ РЕГИСТРОВАНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ.....	17
Еколошке претпоставке за рад предузећа и заштиту животне средине.....	21
ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ.....	23
ИЗЛОЖЕНОСТ ПРАВНОГ ЛИЦА ЦЕНОВНОМ, КРЕДИТНОМ, ТРЖИШНОМ, ВАЛУТНОМ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И ДРУГИМ РИЗИЦИМА.....	28
ЗАКЉУЧАК.....	32
ПРОГРАМ РАДА ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2015. ГОДИНУ	34
ПЛАНИРАНИ РАЗВОЈ И АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА	34
1. Унапређење интегралног управљања чврстим комуналним отпадом на подручју регије Бијељина.	34
2. Редовне активности у обављању основне дјелатности предузећа уз унапређење постојећег начина третмана отпада.....	35
3. Успостављање самодрживог пословања ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо	36
4. Проналажење могућности за продужетак вијека трајања регионалне санитарне депоније „Бријесница“ и изнајмање финансијских извора.....	37
ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА.....	39
План капиталних инвестиција 2015. – 2017.	40
1. Изградња санитарне ћелије број 3	40
2. Изградња постројења за сепарацију чврстог комуналног отпада	40
3. Набавка постројења за когенерацију депонијског гаса.....	41
4. Изградња заштитног појаса од поплава стогодишњих вода за заштиту помоћних објеката на депонији.....	41
5. Надogradња другог степена пречишћавања процједних вода	41
6. Изградња надстрешнице за смјештај механизације.....	42
ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ	42

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2014. ГОДИНУ

УВОД

Годишњи извјештај о пословању ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо Бијељина за 2014. годину урађен је у складу са чланом 24. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (Сл. гласник РС број 36/09 и 52/11).

Оснивање предузећа

Иницијатива за оснивање регионалне депоније у Бијељини покренута је 2002. године у циљу стварања институционалних услова за реализацију задатака из Стратегије управљања чврстим отпадом у БиХ, ради обезбјеђења услова депоновања комуналног отпада на еколошки прихватљив начин. За реализацију ове инвестиције обезбјеђена су повољна кредитна средства Свјетске банке.

Ради реализације пројекта, општине Бијељина, Угљевик, Лопаре, Челић и Теочак су закључиле Споразум о оснивању међуопштинског вијећа за изградњу регионалне депоније. На Споразум је добијена сагласност Министарства за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију Републике Српске.

На основу Споразума од 22.08.2002. године потписан је Уговор: број: 02-370 од 15.03.2005. године о оснивању Јавног предузећа регионална депонија „ЕКО-ДЕП“ са сједиштем у Бијељини, са циљем да ово предузеће изгради и управља регионалном санитарном депонијом у Бијељини. Оснивачи јавног предузећа су:

1. Скупштина општине Бијељина,
2. Скупштина општине Угљевик,
3. Скупштина општине Лопаре,
4. Опћинско вијеће Челић,
5. Опћинско вијеће Теочак.

Предузеће је уписано у судски регистар код Основног суда у Бијељини, број Фи-212/05 дана 09.05.2005. године (уложак 1-5864), као *ЈП Регионална депонија „ЕКО-ДЕП“ Бијељина*. Након првог уписа предузеће је вршило одређене измјене и допуне регистрације: промјене сједишта, промјена статуса одговорног лица овлашћеног за заступање предузећа (директора), проширење дјелатности као и пререгистрацију у „доо“ у складу са Законом о привредним друштвима РС. Рјешењем о регистрацији предузећа од 09.11.2012. године Окружни привредни суд у Бијељини уписао је промјену облика организовања и промијенио пословно име у **ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РЕГИОНАЛНА ДЕПОНИЈА „ЕКО-ДЕП“ ДОО**.

Прва фаза изградње регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у Бијељини завршена је и званично пуштена у рад 03.12.2009. године, а предузеће је почело да обавља регистровану дјелатност пријема и збрињавања чврстог комуналног отпада 01.01.2010. године. ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је наставило активности у Другој фази изградње Регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у Бијељини. Средства за финансирање Друге фазе изградње регионалне депоније обезбјеђена су из кредитних средстава Свјетске банке у оквиру Другог пројекта за управљање чврстим отпадом у Босни и Херцеговини - CWMPI2 (Сецонд Солид Waste Манагемент Пројект).

РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋЕМ

Статутом предузећа је прописано да су органи предузећа:

- Скупштина предузећа, као орган управљања,
- Надзорни одбор предузећа, као орган надзора, и
- Управа предузећа, као орган руковођења.

Према Закону о јавним предузећима РС, ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је у обавези да има екстерног ревизора.

1. Скупштина предузећа

Скупштина предузећа, као орган управљања предузећа је у току 2014. године одржала укупно 3 (три) сједнице, од тога једна конститутивна, а двије редовне сједнице. С обзиром да је мандат члановима скупштине предузеће истекао почетком 2014. године, нова скупштина предузећа је конституисана 07.04.2014. године и на истој је изабран предсједник скупштине предузеће (представник испред града Бијељине). Чланови скупштине предузећа испред општина оснивача-Лопара, Угљевика и Теочака су остали исти, као у ранијем сазиву скупштине, док су чланови скупштине предузећа испред града Бијељине и Челића новоизабрани.

Сви материјали за заказане сједнице скупштине су уручени на вријеме члановима скупштине.

На Конститутивној сједници скупштине предузећа (која је одржана 07.04.2014. године), усвојена је или верификована следећа:

- Одлука о именовању представника оснивачког капитала испред општина оснивача ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо (Бијељина, Угљевик, Лопаре, Теочак и Челић),
- Одлука о конституисању скупштине ЈП „ЕКО_ДЕП“ доо и
- Одлука о избору предсједника скупштине ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо.

На Првој сједници скупштине предузећа (која је одржана 07.04.2014. године), усвојена је или верификована следећа:

1. Одлука о усвајању годишњег Извјештаја о пословању у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2013. годину,
2. Одлука о усвајању финасијског извјештаја у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2013. годину и Одлуке о расподјели добити,
3. Одлука о усвајању Трогодишњег плана пословања ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за период од 2014. до 2016. године,
4. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији финасијских Извјештаја за 2013. годину у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо који је урађен од стране „РЕВИСИО“ доо,
5. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији процедура јавних набавки за период јануар-децембар 2013. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо који је урађен од стране „РЕВИФИН“ доо,
6. Одлука о усвајању Информације о раду са повезаним лицима у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо која је урађена од стране „РЕВИФИН“ доо,
7. Одлука о усвајању годишњег извјештаја о раду Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2013. годину,
8. Одлука о утврђивању услова и критеријума за избор чланова Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо испред општина оснивача предузећа- Бијељина, Угљевик, Лопаре, Челић и Теочак.

На Првој сједници скупштине је расписан и јавни конкурс за избор чланова Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо испред општина оснивача предузећа-Бијељина, Угљевик, Лопаре, Челић и Теочак (а који је објављен у Сл. гласнику РС и дневном листу Независне новине).

На Другој сједници скупштине предузећа (која је одржана 13.06.2014. године), усвојена је или верификована следећа:

1. Одлука о разрешењу Нермина Смајића, као члана Скупштине испред општине Челић и верификована одлука о именовању Мирзета Туркушића као члана Скупштине испред општине Челић,
2. Одлука о разрешењу чланова Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо због истека мандата,
3. Одлука о именовању вршилаца дужности чланова Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
4. Одлука о именовању Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо ,
5. Одлука о висини и начину исплате накнаде Надзорном одбору ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
6. Одлука о начину исплате накнаде члановима Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо.

2. Надзорни одбор предузећа

Надзорни одбор, као орган надзора у предузећу је у току 2014. године одржао укупно 9 (девет) сједница (4 сједнице у старом сазиву надзорног одбора и 5 сједница у новом сазиву надзорног одбора укључујући и конститутивну сједницу). Није било одлагања заказаних сједница. Сви материјали за заказане сједнице су уручени на вријеме члановима надзорног одбора, електронским путем.

Током 2014. године конституисан је нови надзорни одбор, с обзиром да је мандат претходном истекао закључно са 31.05.2014. године. Нови Надзорни одбор је конституисан 13.06.2014. године (чланови надзорног одбора из ранијег сазива су обављали функцију до новог именовања надзорног одбора).

Члан надзорног одбора испред општине оснивача Лопара је остао неизмијењен као и члан испред града Бијељине који је поновно изабран за предсједника надзорног одбора, док су чланови испред осталих општина оснивача новоизабрани.

На XXVI сједници Надзорног одбора (која је одржана 28.01.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о оприходавању разграничених прихода у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо;
2. Одлука о оприходавању средстава од субвенција СГ Бијељина у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо;
3. Одлука о усвајању Извјештаја Комисије за попис о извршеном редовном попису средстава, потраживања и обавеза на дан 31.12.2013. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо
4. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији годишњег пописа средстава, потраживања, обавеза и капитала на дан 31. децембар 2013. године.
5. Одлука о усвајању Извјештаја о извршеним набавкама за 2013. годину;
6. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији јавних набавки за 2013. годину;
7. Одлука о усвајању Плана набавки за 2014. годину.

На XXVII сједници Надзорног одбора (која је одржана 24.02.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о усвајању годишњег Финансијског извјештаја ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2013. годину,
2. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији Финансијских извјештаја ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2013. годину који је урадила овлаштена ревизорска кућа „РЕВИСИО“ доо,
3. Одлуке о набавци канадских топола на терет издвојених резерви.

На XXVIII сједници Надзорног одбора (која је одржана 07.04.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о усвајању Годишњег извјештаја о пословању у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2013. годину,

2. Одлука о усвајању трогодишњег плана пословања за период од 2014. године до 2016. године у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
3. Одлука о усвајању годишњег Извјештаја о раду надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за 2013. годину,
4. Одлука о усвајању информације о раду са повезаним лицима, урађену од стране „РЕВИФИН“ доо из Бијељине,
5. Одлука о усвајању извјештаја о ревизији примјењених рачуноводствених политика код израде завршног рачуна за 2013. Годину, урађен од стране „РЕВИФИН“ доо,
6. Одлука о усвајању Извјештаја о пословању за 2013. годину са Програмом рада за 2014. годину у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
7. Одлука о усвајању Информације о ИИ фази изградње Регионалне санитарне депоније „Бријесница“ (материјал за Скупштину града Бијељине).

У оквиру тачке разно, дато је и:

- Овлаштење ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за закључење Уговора о приступању дугу са општином Лопаре.

На XXIX сједници Надзорног одбора (која је одржана 12.05.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о утврђивању услова, стандарда и критеријума за избор и именовање Директора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
2. Расписивање Јавног конкурса за избор и именовање Директора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
3. Одлука о измјенама и допунама Правилника о рачуноводству и ревизији у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо (број: 07-28/10 од 11.01.2010. године),
4. Одлука о усвајању измјена и допуна Правилника о организацији предузећа и систематизацији радних мјеста у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо (број: 07-16-32/12 од 24.07.2012. године),
5. Одлука о формирању Комисије за избор Директора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо.

На Конститутивној сједници Надзорног одбора (која је одржана 13.06.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о конституисању Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо и о именовању Предсједника Надзорног одбора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо.

На Првој сједници Надзорног одбора (која је одржана 30.06.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о разрјешењу Директора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо због истека мандата,
2. Одлука о именовању Директора ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
3. Одлука о висини уговорене плате директора предузећа,
4. Одлука о цијенама услуга пријема и депоновања отпада и осталих услуга на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“,
5. Одлука о оприходавању средстава од субвенција СГ Бијељина,
6. Одлука о оприходавању разграничених прихода у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо.

На Другој сједници Надзорног одбора (која је одржана 14.08.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о усвајању периодичног обрачуна за период 01.01.-30.06.2014. године;
2. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији примјењених рачуноводствених политика по периодичном обрачуна за период јануар-јун 2014. године који је урадила ревизорска кућа „РЕВИФИН“ доо Бијељина;

3. Одлука о усвајању Годишње студије ризика и Плана рада интерне ревизије за период јули 2014.-јули 2015. године који је урадила ревизорска кућа „РЕВИФИН“ доо Бијељина;
4. Одлука о усвајању отписа основних средстава, ситног инвентара, алата у употреби и средстава заштите на раду који су уништени током поплава.

На Трећој сједници Надзорног одбора (која је одржана 28.10.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији обавеза за период јануар-август 2014. године, који је урађен од стране ревизорске куће „РЕВИФИН“ доо Бијељина;
2. Одлука о усвајању допуне Плана набавке за 2014. годину.

На Четвртој сједници Надзорног одбора (која је одржана 15.12.2014. године) је верификована или донијета следећа:

1. Одлука о усвајању Извјештаја о извршеном отпису основних средстава, ситног инвентара, алата у употреби и средстава заштите на раду у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо,
2. Одлука о усвајању Плана рада Комисије за попис за 2014. годину,
3. Одлука о усвајању Извјештаја о ревизији стања и промјена непокретности, постројења и опреме за период јануар-септембар 2014. године који је урађен од стране „РЕВИФИН“ доо Бијељина,
4. Одлука о усвајању Правилника о јавним набавкама у предузећу,
5. Одлука о усвајању Правилника о поступку директног споразума,
6. Одлука о давању сагласности на процедуру избора најповољнијег понуђача за издавање корисних компоненти из отпада.

Правилници

У складу са новим Законом о јавним набавкама у БиХ (Сл. гласник БиХ 39/14), донијети су нови правилници у предузећу којим је извршено усклађивање са наведеним законом:

- Правилник о јавним набавкама у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо и
- Правилник о поступку директног споразума.

Овлаштења

Надзорни одбор предузећа је дао следеће:

1. Овлаштење ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за закључење Уговора о пословно-техничкој сарадњи са „ЕКОРАДЕХ“ доо Бијељина ради издавања корисних компоненти (папир, ПЕТ амбалажа) из комуналног отпада, као и
2. Овлаштење ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо за закључење Уговора о приступању дугу са општином Лопаре.

Законска регулатива

Редовно је праћена законска регулатива и усклађивање пословања предузећа са истом, као и давање правних тумачења појединих одредаба закона у виду службених забиљешки.

У току 2014. године није било статусних промјена у предузећу.

Припремљен је нацрт новог Статута ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо који треба да буде усвојен у току 2015. године.

ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо се у складу са Законом о комуналним дјелатностима Републике Српске (Сл. гласник РС 124/11) и Уредбом о давању сагласности на цијене одређених производа и услуга (Сл. гласник РС 11/11) обратило Градоначелнику града Бијељина захтјевом број: 01-1315/13 од

16.12.2013. године, којим је тражило сагласност на економске цијене услуга за пријем и депоновање мијешаног комуналног отпада на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“, а које су усклађене са Трогодишњим планом пословања предузећа за период од 2014. до 2016. године.

Рјешењем број: 02-380-1/14 од 20.01.2014. године, издатим од стране Градоначелника града Бијељина, дата је сагласност на цијену комуналне услуге пријема и депоновања мијешаног комуналног отпада на депонију „Бријесница“, и то комунални отпад (из домаћинства) 40,00 КМ/т са урачунатим ПДВ-ом. Одобрена цијена примјењује се од 01.02.2014. године.

У складу са тим, ЈП “ЕКО-ДЕП” доо је обавијестило своје комитенте о новом цјеновнику услуга и понудило на закључење нове уговоре који су усклађени са истим.

3. Управа предузећа

Управу предузећа чине: Директор предузећа и Извршни директор. Управа предузећа израдила је Трогодишњи план пословања предузећа за период 2014.-2016. година, а Директор предузећа редовно је подносио извјештаје о раду и пословању Надзорном одбору предузећа. Директор је између осталог предлагао смјернице о набавци за наредну пословну годину, водио рачуна о законитости у раду свих служби предузећа, водио рачуна о благовременом доношењу Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у предузећу и о његовој адекватној попуњености. Изузев напред наведеног, старао се о доношењу плана пословања предузећа за наредни период, са посебним акцентом на остваривању планираних прихода и расхода у предузећу, као и о давању приједлога инвестиционих одлука у складу са Главним пројектом изградње депоније „Бријесница“ за наставак наредне фазе изградње Регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у Бијељини чија је реализација у току.

4. Екстерни ревизор

Предузеће спада у категорију малих предузећа, а да би се могла ефикасно вршити контрола и надзор у пословању предузећа, извршен је избор екстерног ревизора тендерском процедуром. Са екстерним ревизором је склопљен уговор на период од годину дана. Ревизија се врши у складу са позитивним законским прописима из области рачуноводства и ревизије. Извршена је ревизија финансијских извјештаја, као и ревизију финансијског пословања, са посебним освртом на функционисање система интерне контроле.

Ревизорски извјештаји су упућени Скупштини предузећа уз давање мишљења о примјени рачуноводствених стандарда и других законских прописа из области финансија.

Екстерни ревизор је редовно достављао Надзорном одбору извјештаје са мишљењем о извршеним ревизијама финансија.

Мишљење ревизора о ревизији финансијских извјештаја за 2014. годину је следеће (цитат):

„Извршили смо ревизију финансијских извјештаја ЈП "ЕКО-ДЕП" доо Бијељина, са стањем на дан 31.12.2014. године, и то: извјештај о финансијском положају и одговарајући извјештај о укупном резултату, извјештај о промјенама на капиталу и извјештај о новчаним токовима за годину, која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за оне интерне контроле, које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извјештаја, који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије, Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске и Правилником о ревизији финансијских извјештаја у Републици Српској. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизорских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле, које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања најбољих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена, које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизорски докази, које смо прибавили довољни и одговарајући, те да обазбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу финансијски извјештаји ЈП "ЕКО-ДЕП" доо Бијељина за годину, која се завршава 31. децембра 2014. године су припремљени по свим материјално значајним питањима у складу са рачуноводственим прописима у Републици Српској, **те изражавамо позитивно мишљење без резерви.**

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на следеће:

Напоменом 4.3. – Потраживања од купаца је истакнуто док конфирмацијом „Комуналца“ ад Бијељина нису признате прокњижене обавезе у износу од 70.441 КМ, по основу задужења на име затезних камата за кашњења код плаћања потраживања у претходне двије године. Обрачун затезних камата је уговорен потписаним уговором о пружању услуга депоновања отпада. Ради даљег усаглашавања обавеза потребно је са купцем регулисати извршење уговорних обавеза и признавање обавеза.

Напоменом 4.6. – Ванбилансна евиденција, је истакнуто да је признато стање ванбилансне евиденције, које се односи на право кориштења грађевинског земљиште (кч 1460). Према Земљишнокњижном изводу број: 2311 од 22.01.2014. године на земљишту је укњижено право коришћења, а на објекте право располагања са удјелом 1/1. Према овом изводу имовина је означена као пољопривредно земљиште и исту би требало преименовати у грађевинско земљиште, чиме би се стекли услови за пренос земљишта у сталну имовину, као нематеријална улагања (права на коришћење).“ (крај цитата).

5. Успостављање интерне ревизије у предузећу

У складу са одредбама Закона о јавним предузећима РС (Сл. гласник РС 75/04 и 78 11), јавно предузеће је у обавези да успостави интерну ревизију у предузећу путем одбора за ревизију и одјељња интерне ревизије.

ЈП “ЕКО-ДЕП” доо спада у категорију малих предузећа, са аспекта броја запослених (20 радника).

Обзиром да предузеће нема техничких, економских и финансијској предуслова да би успоставило одбор за ревизију и одјељење интерне ревизије (предузеће нема властити пословни простор за рад управе и администрације, већ плаћа закуп пословног простора, а приходи остварени на основу тренутно одобрене цијене услуга пријема и депоновања отпада и на основу количина отпада који се довози на депонију не могу да покрију ни 50 % трошкова редовног пословања предузећа), на сједници одржаној 17.06.2013. године Скупштина предузећа је на приједлог управе предузећа донијела одлуку да се успостави интерна ревизија у ЈП “ЕКО-ДЕП” доо на следећи начин:

- Умјесто Одбора за ревизију у оквиру предузећа, функцију Одбора за ревизију обављаће Надзорни одбор ЈП “ЕКО-ДЕП” доо, до испуњавања законских услова прописаних Законом о јавним предузећима РС, а који се односе на Одбор за ревизију. Надзорни одбор ће наведену улогу обављати као дио своје редовне надлежности и за то неће остваривати додатну накнаду;
- Функцију Одјељења интерне ревизије обављаће независна ревизорска кућа која ће бити изабрана кроз процедуру јавне набавке.

У складу са одлуком Скупштине предузећа спроведена је процедура јавне набавке и ангажована је лиценцирана ревизорска кућа за обављање интерне ревизије у предузећу.

Ревизорска кућа је урадила прелиминарну Процјену ризика и планирање процедура и поступака интерне ревизије.

РЕВИЗИЈА ПОСТУПАКА ЈАВНИХ НАБАВКИ

Мишљење ревизора о ревизији јавних набавки за 2014. годину је следеће (цитат):

„5.ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИСТЕМА ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

На основу проведене ревизије може се констатовати следеће:

- 1) *Предузеће је нормативно регулисало процедуре набавке роба, услуга и уступање радова, на основу Закона о јавним набавкама и Закона о јавним предузећима, гдје су утврђени сви поступци за набавку, одговорност органа и лица за извршење набавке. Правилници су усаглашени са одредбама усвојеног Закона о јавним набавкама у 2014. години.*
- 2) *Све набавке су извршене на основу усвојеног Плана набавке за 2014. годину, стим да је за сваку набавку претходно донешена одлука уговорног органа о покретању процедуре јавне набавке директора.*
- 3) *Расписивање тендера се врши на основу плана набавке и усаглашених услова и процедура.*
- 4) *Проведене процедуре набавке осигуравају правилан избор најповољнијег и најбољег понуђача.*
- 5) *Потпис уговора врши директор и извршни директор предузећа, при чему су испоштоване одредбе утврђене чланом 40. Закона о јавним предузећима.*
- 6) *Саставни дио документације чине записници о квантитативном и квалитативном пријему набављене опреме или материјала, односно услуге.*
- 7) *Извођачи су дужни доставити гаранцију за добро извршење уговореног посла и извршити додатне радове у случају рекламације.*

- 8) Плаћање се врши по завршетку испоруке на основу формиране документације и потпис налога за плаћање које је вршило овлашћено лице (директор).
- 9) Задужено особље се стручно и одговорно односи у провођењу поступака и комплетирању документацију за провођење тендера.
- 10) У току ревидираног периода није било приговора учесника у проведеним јавним набавкама.
- 11) Документација о проведеним процедурама је уредно нумерисана, сачувана и одложена за потребе контроле.

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ

На основу проведене ревизије и извршеног увида у процедуре набавке и евиденција у праћењу трансакција са набавкама може се закључити:

- да је предузеће провело прописане процедуре набавке у складу са законском регулативом
- да је устројен систем интерне контроле у провођењу набавки, праћењу, архивирању и евидентирању трансакција везаних за набавке
- да је Надзорни одбор усвојио измијењи Правилник о јавним набавкама и Правилник о поступцима директног споразумијевања
- да је Надзорни одбор усвојио детаљан план набавке и да је тиме утврђен обим набавки путем додјеле уговора испод домаћих вриједносних разреда (и те набавке су обављене у складу члана 19.-31. Закона о јавним набавкама)
- остварена је укупна вриједност набавки у износу од 1.865.100.88 КМ (примљене фактуре) од чега је пет набавки обављено отвореним поступком по процедурама Свјетске банке (од чега су двије набавке уговорене у 2013. години, а све су реализоване у ревидираној години).
- реализоване су двије набавке по отвореном поступку по процедурама Закона о јавним набавкама, четири набавке путем конкурентских захтјева и дванаест набавки путем директног споразума уз претходно прикупљање понуде од потенцијалних добављача
- набавке извршене процедуром директног споразума уз претходно прикупљање понуда остварене су у износу 48.901.76 КМ, што представља 2.62% укупних набавки и представљају набавке од специјализованих добављача за поједине услуге и робе и набавке мањег обима,
- набавке путем директног споразума без тражења претходне понуде износе 76.243.46 КМ, односно 4.09% укупних набавки и односе се на набавку од монополиста и осталих текућих набавки и остале набавке за текуће потребе или набавке мање вриједности. Од остварених набавки путем директног споразума набавка је извршена од монополиста (електрична енергија, телефони, стручна литература, службени гласници) у износу од 38.508.86 КМ, што представља 2.07% укупних набавки. Остале набавке путем директног споразума износе 37.374.6 КМ или 2.02% укупних набавки и представљају набавке хигијенских средстава за одржавање објеката, сервиси појединих машина и објеката, осигурање моторних возила и радника и репрезентација гдје су појединачне набавке мањег износа.

На основу проведене ревизије, која је извршена прегледом цјелокупне документације и праћењем трансакција везаних за јавне набавке интерна ревизија сматра да су проведене процедуре јавних набавки, те да су проведене у складу са утврђеном регулативом (Смјерницама Свјетске банке и Закона о јавним набавкама) и испоштоване законске регулативе за реализацију истих, уз оцјену да је обезбијеђено адекватно функционисање система интерне контроле.“ (крај цитата).

РЕВИЗИЈА ПОСТУПАКА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Ревизија поступака заштите животне средине урађена је у оквиру годишње Студије ризика. Све досадашње ревизије поступака заштите животне средине указују на следеће:

- 1) Да је предузеће обезбиједило техничке и организационе претпоставке за депоновање отпада на регионалној депонији.

- 2) Да су испуњени сви санитарни услови за рад депоније и добивене одговарајуће дозволе, гдје посебно напомињемо еколошку дозволу за рад санитарне депоније (обнова дозволе сваке пете године).
- 3) Ради обезбјеђења неопходних услова за обнављање еколошке дозволе предузете су следеће мјере:
 - завршено је асфалтирање приступног пута за депонију, чиме је отклоњена дата примједба из водне дозволе,
 - изграђен је пречистач процједних вода, чиме је отклоњен главни недостатак који је констатован у претходном периоду у водној дозволи.
- 4) Редовно се врши мониторинг животне средине, који се састоји од:
 - мониторинг процједних вода
 - мониторинг подземних вода
 - мониторинг површинских вода
 - мониторинг биогаса.
- 5) Старо одлагалиште је привремено санирано, али исто и даље активно ради:
 - одлагања кланичког и фекалног отпада, које се врши као привремена активност у складу са одлуком надлежног органа Града Бијељине, до изградње колектора отпадних вода, који треба бити завршен у наредном периоду
- 6) Извјештајем о резултатима мониторинга утврђено је следеће стање:
 - Мониторингом квалитета вода је утврђено да су налази у оквиру граничних вриједности према Правилник
 - Мониторингом квалитета ваздуха је утврђено да су налази у складу са граничним вриједностима према Правилнику.
- 7) Према уговору о оснивању предузећа сви оснивачи су требали вршити депоновање отпада, што у садашњем тренутку то обавља само комунална предузећа са подручја Бијељина, дјелимично депоновање врше комунална предузећа са подручја Угљевика, Лопара и Теочака, док се не врши депоновање отпада са подручја Челића.
- 8) Према сазнањима на нашем подручју је пораст „дивљих“ депонија, што није у надлежности предузећа, него контролних локалних органа, који нису у довољној мјери досљедни у остваривању утврђених мјера. Овдје је потребно констатовати да се смањују количине депоновања отпада из године у годину што реално указује на стање заштите животне средине и штетности таквих поступака по ово подручје.
- 9) Према добивеним дозволама обавеза је предузеће да врши издвајање средстава за санацију депоније након истека корисног вијека, што се не врши ради финансијске ситуације (депоновање се врши по административно одобреним цијенама, а не по економским цијенама). Овакво стање може имати негативних посљедица по обезбјеђење средстава за мониторинг затворених објеката у будућем периоду, а тиме и на поступке и мјере заштите животне средине.
- 10) Ради испуњења основног стратешког задатка предузећа, заштита животне средине и провођења мјера и поступака еколошке заштите на подручју регије, предузеће је у току извршавања појединих мјера и планирања поступака који ће побољшати ефикасност заштите екологије (санација старе депоније, изградња нове санитарне ћелије, израда елабората о рециклажи и сакупљању секундарних сировина, стављање у функцију пречистача процједне воде и гасне бакље).

На основу до сада извршених ревизија стања поступака заштите животне средине и екологије дају се следеће препоруке:

- 1) Упознати органе предузећа и осниваче о обавези конкретних припрема за изградњу нове ћелије за депоновање комуналног отпада,
- 2) Упознати општинске органе о потреби контроле постојања „дивљих“ депонија и опасности за угрожавање животне средине,

- 3) Предузети мјере за благовремено провођење планираних мјера на даљој доградњи функционисања предузеће и санитарне депоније кроз реализацију капиталних инвестиција, а прије свега кроз изградњу треће санитарне ћелије.

ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА И ЗАПОСЛЕНОСТ

Према Правилнику о организацији и систематизацији радних мјеста у оквиру предузећа формиране су двије службе:

- Служба за техничке послове, планирање и инвестиције, и
- Служба за економске, правне и опште послове.

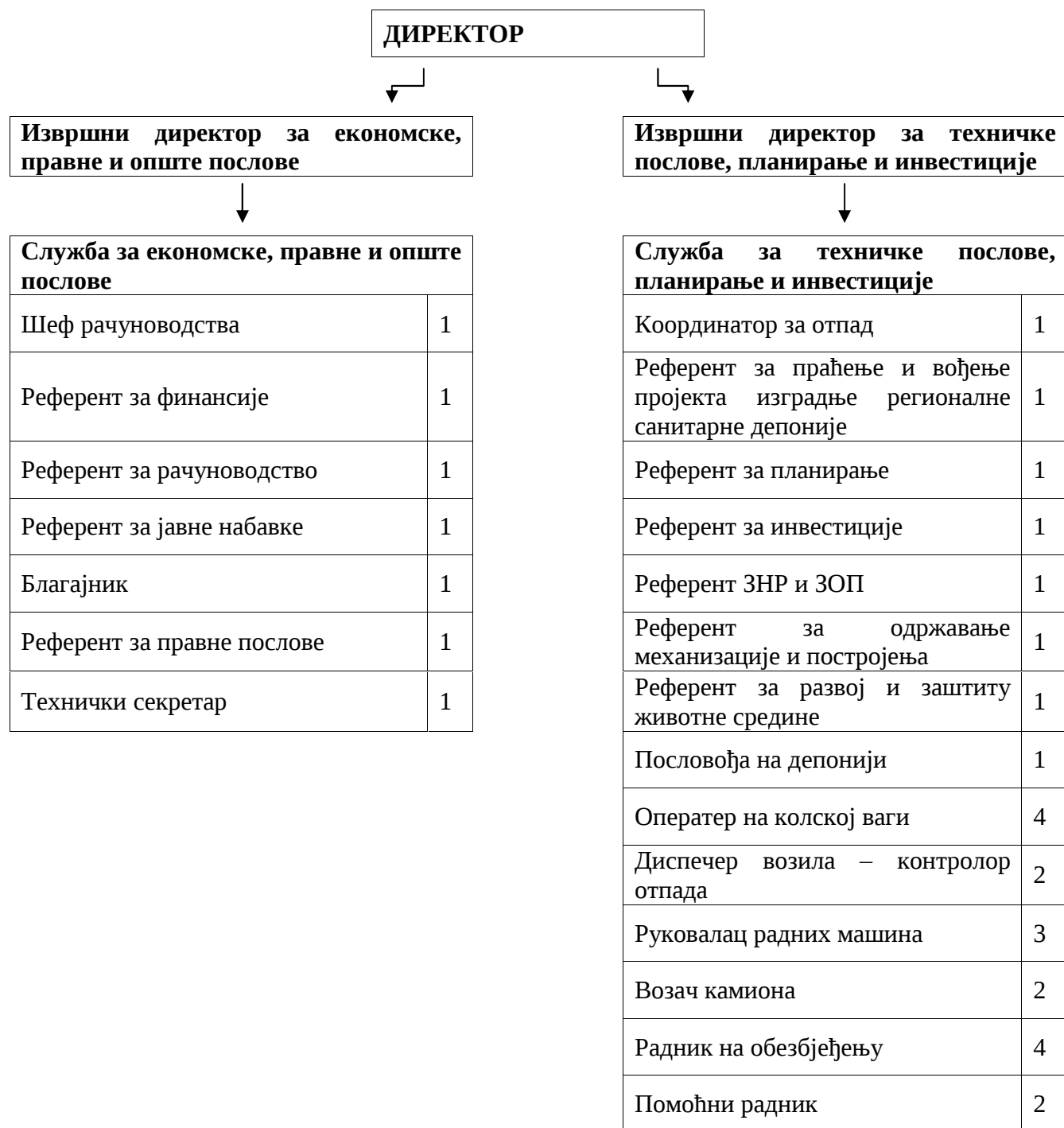
У складу са Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста, у предузећу је запослено: 1 радник VII степен – мастер; 5 радника са високом стручном спремом; 4 радника са вишом стручном спремом; 1 висококвалификовани радник; 4 радника са средњом стручном спремом; 4 квалификована радника и 2 неквалификовани радник. Ако извршимо анализу старосне структуре запослених на дан: 31.12.2014. године, долази се до закључка да је просјечна старосна структура запослених у предузећу 42,2 година. Релативно средња старосна структура има за последицу занемарљив број кориштења дана боловања, а такође су изразито ријетке повреде на раду, те је и продуктивност запослених на високом нивоу. У ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо од укупног броја запослених, 4 су жене и 17 мушкараца.

Табеларни приказ структуре и броја запослених у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо

Структура запослених по стручној спреми	Број запослених
I степен-НК	2
II степен-ПК	-
III степен-КВ	4
IV степен-ССС	4
V степен-ВКВ	1
VI степен-ВШС	4
VII степен-ВСС	5
VII степен-Мастер	1
Укупно:	21

Старосна структура запослених	Број запослених
18-25	1
26-30	3
31-35	2
36-40	2
41-45	5
46-50	3
51-55	1
56-60	2
61-65	2
Укупно:	21

Организациона шема запослених, у складу са Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо број 07-16-28/12 од 24.07.2012. године и Измјенама и допунама Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо број 07-21-26/13 од 17.06.2013. године и број 07-29-99/14 од 12.05.2014. године:

Постојећа организациона шема попуњена је за 21 извршилаца на дан 31.12.2014. године.

Рад и радни односи

Укупан број запослених у предузећу на крају пословне 2014. године, закључно са 31.12.2014. године је 21. Од тога, 2 радника су ангажована по основу Уговора о менаџменту, 17 радника по

основу уговора о раду на неодређено вријеме, а 2 радника су ангажована по основу уговора о раду на одређено вријеме. Није било отказа уговора о раду.

Један радник је закључно са 28.02.2014. године закључио споразум о престанку уговора о раду са послодавцем. Истом раднику су исплаћене све до тад приспјеле обавезе по основу уговора о раду и исти је одјављен у Пореској управи.

Није било измјена у Правилнику о организацији предузећа и систематизацији радних мјеста у предузећу.

Сви уговори о раду су пријављени пореској управи.

Судски поступци

Током пословне 2014. године, због неизмирења обавеза плаћања фактура по основу обавеза преузетих уговорима за пријем и депоновању отпада на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“, ЈП „ЕКО-ДЕП“ је дана 08.05.2014. године упутило Опомену пред тужбу АД „КОМУНАЛАЦ“ Бијељина (због неизмиреног дуга у износу од 239.491,06 КМ).

Дана 11.11.2014. године ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је упутило захтјев за измирење новчаних обавеза у износу од 478.051,25 КМ према АД „КОМУНАЛАЦ“ из Бијељине. О наведеним неизмиреним обавезама АД „КОМУНАЛАЦ“ према ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо, као и проблемима у ликвидности предузећа и измирења преузетих кредитних обавеза предузећа, обавијештени су градоначелник и начелник стамбено-комуналног одјељења града Бијељине.

Није било нових утужења од стране предузећа.

Предузеће је доставило окружном привредном суду ургенцију поводом спровођења извршења по већ отпочетим судским поступцима намирења новчаних обавеза од стране фирми „Интермонт“ доо и „Орбид“ доо, обје из Угљевика.

У складу са датим, суд је у децембру 2014. године доставио рјешење о одређивању извршења на новом средству и предмету извршења у предмету „Интермонт“ доо (запљена покретних ствари).

ОСТВАРИВАЊЕ И ОБАВЉАЊЕ РЕГИСТРОВАНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Предузеће је почело обављати своју основну дјелатност: Обрада и одлагање неопасног отпада на санитаран и еколошки прихватљив начин на новоизграђеним санитарним ћелијама од 01.01.2010. године, када је Регионална санитарна депонија „Бријесница“ званично пуштена у рад.

Дјелатност предузећа је одређена Статутом предузећа (члан 9.) и у истовјетном тексту регистрована код Основног суда. Предузеће обавља дјелатност у унутрашњем промету и у спољнотрговинском промету. Дјелатност предузећа у унутрашњем промету обавља се у складу са Рјешењем Основног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-11-000 689 од 01.11.2011. године. Извршено је усклађивање дјелатности на основу Закона о класификацији дјелатности и регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској (Сл. гласник РС 74/10) и Уредбе о класификацији дјелатности РС (Сл. гласник РС 119/10):

- 35.11 Производња електричне енергије
- 35.13 Дистрибуција електричне енергије
- 35.14 Снабдјевање и трговина електричном енергијом
- 35.21 Производња гаса
- 37.00 Канализација
- 38.21 Обрада и одлагање неопасног отпада
- 38.32 Рециклажа (прерада разврстаних материјала)
- 43.11 Уклањање објеката
- 46.77 Трговина на велико отпадом и остацима
- 49.41 Друмски превоз робе
- 71.20 Техничко испитивање и анализа

Претежна дјелатност је: 38.21 *Обрада и одлагање неопасног отпада.*

Дјелатност предузећа у спољнотрговинском промету обавља се у оквиру регистроване дјелатности.

Матични број предузећа је: 01991388. ЈИБ: 44002206230008; ПИБ 402206230008 (за ПДВ обвезника) и обављање спољнотрговинске дјелатности. Регистрованој дјелатности Предузећа обавља 21 радника различитих профила и занимања.

Предузеће је опремљено кадровски и технички за обављање регистроване дјелатности.

Техничка опремљеност

За обављање основне дјелатности, предузеће је опремљено следећом механизацијом и опремом:

- Компактор за смањење запремине отпада,
- Булдозер за разгртање отпада,
- Камион кипер,
- Ровокопач гусјеничар,
- Комбиновани скип,
- Трактор са прикључцима,
- Цистерна за гориво и цистерна за воду,
- Пречистач процједних вода са тијела депоније,
- Гасна бакља са системом за сакупљање депонијског гаса, и
- Остала опрема за обављање дјелатности.

Овом приликом ћемо у најкраћим цртама навести најважније активности у претходном периоду.

1. Обавеза управе предузећа је била да уради План набавке за 2014. годину, прилагођен новим условима пословања, у складу са Законом о јавним предузећима РС (Сл. гл. 74/04) и Законом о јавним набавкама БиХ (Сл. гл. 49/04 и 39/14). Предузеће је благовремено урадило План набавке за 2014. годину, који је усвојен од стране Надзорног одбора предузећа. Периодични извјештаји о извршеним набавкама су редовно достављани НО предузећа. Од стране интерног ревизора вршена је редовна ревизија јавних набавки у 2014. години.
2. Пријем и депоновање отпада је током читаве године текао неометано и према прописаним процедурама. У току 2014. године на санитарну депонију Бријесница је запримљено 29.865,81 тона чврстог комуналног отпада који је прописно депонован и збринут. Од укупно запримљене количине отпада у 2014. години највећи дио отпада потиче са територије општине Бијељина, што у процентима износи 87,84%, а остатак у процентима од 12,16% потиче са општина Угљевик и 5,25%, Лопаре 2,72%, Теочак 4,18% и Челић 0,00%. У следећој табели дат је преглед запримљених количина отпада за 2014. годину по општинама.

ОПШТИНА	ДЕПОНОВАНЕ КОЛИЧИНЕ							
	Чврсти комунални отпад)		Отпадне воде		Клаонички отпад		Индустријски отпад	
	т	%	т	%	т	%	т	%
Бијељина	26.234,69	87,84	1775,36	100	693,86	100%	0	0
Угљевик	1.568,36	5,25	0	0	0	0	0	0
Лопаре	813,36	2,72	0	0	0	0	0	0
Теочак	1.249,40	4,18	0	0	0	0	0	0
Челић	0,00	0	0	0	0	0	0	0
Укупно тона:	29.865,81	100	1775,36	100	693,86	1000	0	100

Табела прегледа запримљених количина отпада на депонију „Бријесница“ током 2014. године

Напомена: у претходној табели приказане су запримљене количине свих врста отпада. Међутим, на санитарну депонију прима се искључиво чврсти комунални отпад и индустријски неопасни отпад, а фекални и клаонички отпад, као привремено рјешење, у складу са одлуком СО Бијељина, депонују се на старом несанитарном одлагалишту, док Град Бијељина не изнађе трајно рјешење за одлагање ових врста отпада.

Табела прегледа депонованих количина чврстог комуналног отпада по општинама у периоду 2010. – 2014.

ОПШТИНА	2010.	%	2011.	%	2012.	%	2013.	%	2014.	%	УКУПНО	%
Бијељина	29.745,77	92,59	29.266,02	92,03	27.396,07	92,14	26.806,91	90,89	26.234,69	87,8	139.449,46	91,13
Угљевик	1.544,73	4,808	1.711,86	5,383	1.421,78	4,782	1.561,04	5,293	1.568,36	5,25	7.807,77	5,10
Лопаре	834,76	2,598	822,71	2,587	913,94	3,074	915,18	3,103	813,36	2,72	4.299,95	2,81
Теочак	0	0	0	0	0	0	194,5	0,659	1.249,4	4,18	1.443,90	0,94

Челић	0	0	0	0	0	0	17,3	0,059	0	0	17,30	0,01
УКУПНО	32.125,26	100	31.800,59	100	29.731,79	100	29.494,93	100	29.865,81	100	153.018,38	100

Из претходне табеле види се да су се у 2014. години у довоз отпада укључила општина Теочак, док општина Ћелић још увијек не довози отпад. У претходној табели приказане су количине укупно одложеног отпада из свих општина оснивача, у периоду 2010. – 2014. године.

Из приказане табеле се јасно види да се количине отпада које се довозе на депонију „Бријесница“ константно смањују, тако да је 2014. године запримљено 29.865,81 тоне, тј. око 9% мање отпада него у 2010. години, што директно негативно утиче на остваривање прихода и економску самоодрживост предузећа.

Надлежно општинско одјељење за стамбено-комуналне послове града Бијељина требало би да анализира узроке постојећег стања и да предузме одговарајуће мјере из своје надлежности.

3. Изградња пречистача процједних вода на депонији. Уговор за изградњу пречистача процједних вода на Регионалној депонији „Бријесница“ потписан је 10.10.2013. године. Постројење је средином 2014. изграђено и пуштено у рад.

Изградња овог постројења наложена је водном дозволом од стране надлежног републичког органа. Пуштањем у рад овог постројења створили су се услови за пречишћавање процједних вода из тијела депоније у првом степену до нивоа прописаног законом, након чега се пречишћена вода може без посљедица по животну средину испуштати у крајњи реципијент. Изградња овог пречистача представља значајан корак на унапређењу заштити животне средине кроз заштиту подземних и површинских вода на локацији депоније „Бријесница“, што је веома значајно за Град Бијељина.

4. У складу са планом капиталних инвестиција за Другу фазу изградње санитарне депоније покренута је процедура набавке постројења за спаљивање депонијског гаса на регионалној депонији „Бријесница“. Ова инвестиција финансирана је дијелом у износу од 100.000 ЕУР донаторским средствима од Шведске агенције за међународну сарадњу и помоћи (СИДА), а другим дијелом из кредитних средстава Свјетске банке. Ова набавка извршена је по процедурама набавке Свјетске банке.

Систем за сакупљање и постројење за спаљивање депонијског гаса инсталирано је и пуштено у рад у септембру 2014. године. Постројење је капацитета 200 Нм³/х, али тренутно ради са капацитетом од 100 Нм³/х. До сада је спаљено 270.112 Нм³/х депонијског гаса. Набавком и пуштањем у рад постројења за спаљивање депонијског гаса значајно је смањена емисија депонијских гасова и ширење непријатних мириса, што је представљало значајан проблем за становнике околних насеља у претходном периоду. Депонијски гас се може користити у енергетске сврхе, као обновљиви извор енергије. У том правцу уз помоћ Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду (Србија) израђен је пројекат и уграђена је опрема за загријавање радионичког простора у објекту на депонији „Бријесница“ у Бијељини. Уграђена опрема користи енергент депонијски гас, који је обновљиви извор енергије.

5. У оквиру рада на побољшању организације и услова рада на депонији урађено је следеће: набављена су потребна лична заштитна средстава и опрема, редовно су одржавана средства рада и вршени периодични прегледи средстава која подлијежу Правилнику о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад. Вршени су периодични лекарски прегледи радника, контрола апарата уређаја и инсталација, контрола микро климе (мјерење концентрације прашине, пара, димова и гасова, као и придржавање свих

потребних мјера из области заштите на раду и заштите од пожара које су регулисане Законом о ЗНР и ЗОП-а). У току године рађено је на едукацији свих радника на депонији кроз редовну обуку радника и практичну провјеру знања из области заштите на раду и заштите од пожара од старане референта ЗНР И ЗОП и одговорних радника на депонији, те је вршена стална контрола прописаних и наложених мјера из области ЗНР И ЗОП са циљем превентивног дјеловања спречавања повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом. Урађен је Елаборат за радна мјеста са увећаним стажом и у току је његова реализација.

6. У циљу заштите и очувања животне и радне средине вршен је редован мониторинг квалитета: ваздуха, оборинских, процједних и подземних вода, а у складу са еколошком дозволом и осталим прописима из области заштите животне средине. Свакодневно праћење и евидентирање параметара квалитета ваздуха као и брзине вјетра вршено је постављањем мобилне еколошке лабораторије на Санитарној депонији Бријесница од стране овлаштене установе „ТЕЗ“ Бања Лука. Овлаштена кућа је достављала мјесечне извјештаје сачињене појединачно за сваки дан у току протеклог мјесеца са исказаним вриједностима. Контрола квалитета оборинских, процједних и подземних вода вршена је узимањем узорак у оборинским каналима, егализационом базену и постојећим пиезометрима, а потом је вршена лабораторијска анализа хемијске исправности узорак у склопу чега су достављани редовни извјештаји о прегледу и контроли истих тромјесечно. Сви извјештаји о извршеним мјерењима заштите животне средине се редовно достављају Републичком еколошком инспектору, а извјештај о заштити вода се редовно доставља Јавној установи „Воде Српске“.
 7. На основу закљученог уговора са предузећем ДОО „Еко-Заштита“ вршена је редовна дератизација, дезинфекција и дезинсекција на комплетном простору депоније, дезобаријере, радне и помоћне просторије: стара портирница, нова портирница, вагарска кућица и зграда одржавања. Ова мјера је наложена важећим законским прописима.
 8. У току 2014. године вршено је редовно одржавање постојећих саобраћајница на санитарној депонији гдје је утрошено је око 300 м³ грађевинског шута и око 500 м³ шљунка.
 9. У оквиру редовног одржавања укупне површине депоније вршно је редовно кошење и сакупљање траве, сакупљање расутог отпада ван ћелије, сјеча младог растиња ван ограда у ширини до 3м, редовно поливање саобраћајнице у лјетњем периоду у циљу спречавања појаве прашине и заливање засада дрвећа зеленог појаса. Средином марта мјесеца извршено је засађивање 300 садница канадске тополе.
 10. У 2014. години одлагање комуналног отпада вршено је на другом нивоу (друга етажа) постојећих санитарних ћелија, уз претходно уређење насипа по ободу ћелија, у складу са пројектованим косинама тијела депоније. Слој одлагања је 2,8-3,0 м, а укупна површина одлагања је 30.000 м².
-

За безбједан и сигуран рад на санитарној депонији „Бријесница“ врши се од стране овлашћених кућа редовна годишња контрола воде за пиће, дератизација, дезинфекција и дезинсекција у радним и помоћним просторијама. Због специфичних услова који владају на депонији гдје долази до брзог размножавања глодара, инсеката и разних бацила, дератизација је обављана два пута годишње, а дезинфекција и дезинсекција и више пута у току године у зависности о годишњег доба и временских услова.

На основу плана и програма обуке запослених из области заштите од пожара извршена је обука и провјера знања са изворима опасности по избијању пожара и начин приступа евентуалног гашења пожара.

Еколошке претпоставке за рад предузећа и заштиту животне средине

Током реализације пројекта строго се водило рачуна о примјени закона и прописа из области екологије и Директива ЕУ које се односе на заштиту животне средине. Ради тога су израђена три документа, како слиједи:

1. Студија утицаја на животну средину санитарне депоније “Бријесница” (одобрена од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС),
2. Еколошке дозволе (издате од Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС),
3. Дозвола за управљање отпадом за ЈП “ЕКО-ДЕП” Бијељина.

Према поменутиим документима наложене су мјере заштите земљишта, подземних и површинских вода, заштита флоре, фауне и екосистема, климе ваздуха, културног наслеђа и археолошких налазишта.

Ради заштите земљишта, изграђених објеката и животне средине врши се стални мониторинг оцједних, површинских и подземних вода, квалитета ваздуха, депонијског гаса, таложења, контрола запремине и састава долазећег отпада и материјала из земље.

Еколошке претпоставке за функционисање предузећа су засноване на извршеном мониторингу животне средине, која се проводи у вријеме обављања дјелатности, током периода затварања депоније, као и након њеног коначног затварања дуги низ година. Предузеће је ангажовало интерног ревизора да изради Годишњу студију ризика. Годишње студије ризика су рађене за 2013. и 2014. годину. Израђене студије указују на чињенице у области заштите животне средине које су дате у наставку.

Мјере заштите животне средине и еколошке заштите су потпуније регулисани Законом о заштити животне средине (Сл. гласник РС 28/07 - пречишћени текст), којим је утврђена обавеза правних и физичких лица на заштити, очувању и побољшавању еколошког квалитета животне средине. Законом су такође промовисане мјере на његовом спровођењу.

Предузеће има посебну обавезу на заштити животне средине од штетног утицаја отпада, обзиром да је основна дјелатност обрада и одлагање неопасног отпада (шифра 38.21). Према добивеном Рјешењу о давању еколошке дозволе за постројења регионалне санитарне депоније предузеће је у обавези да примијени следеће најбитније мјере ради ублажавања негативног утицаја на животну средину и мониторинг емисије:

- 1) мјере спречавања емисије штетних утицаја на ваздух, које обухватају низ мјера: употреба возила са минималним утицајем на околину, вршити редовну контролу издувних гасова, осигурати влажност од 6% за материјал који се утовара или истовара, заштита од прашине, опремити возила да не врше ширење прашине и неугодних мириса, спријечити појаву депонијских гасова, редовно вршити дезинфекцију и дезинсекцију и вршити озелењавање слободних површина.
- 2) мјере спречавања емисије штетних материја у воду састоји се од низ мјера, као: онемогућити појаве плављења депоније, изградити систем заптивања дна депоније, изградити ободне канале, обзбиједити дренажање отпадних вода, обезбиједити прикупљање и одвод оборинских вода, вршити одвод онечишћене воде у пречистач и низ других мјера.

- 3) мјере спречавања емисије штетних материја у земљиште, веома битан скуп мјера, које се састоје од: изградње система заптивки на ћелијама, посебно уредити смјештај возила и простора за њихово прање и чишћење, не дозволити изливање процједних вода без пречишћавања и провести одговарајуће мјере заштите депоније.

Ради контроле провођења заштитних мјера неопходно је вршити мониторинг:

- оцједних вода, подземних вода, и површинских вода
- квалитета ваздуха и депонијског гаса.

Пројектним задатком мониторинга су утврђени елементи за узимање узорак и испитивање садржаја штетних састојака у истим. У даљим образложењима даћемо резултате досадашњих резултата испитивања узорак по уговору о мониторингу, који је обавезан за обављање, да би се обновила еколошка дозвола.

Предузеће је завршетком инвестиције створило техничке предуслове за обављање основне дјелатности и истовремено извршило израду Плана прилагођавања и Студију утицаја на животну средину, које документе је одобрило Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, добивена је еколошка дозвола и дозвола за управљање отпадом.

Еколошке претпоставке за функционисање предузећа су засноване на извршавању мониторинга животне средине, која се редовно проводи и морају се континуирано пратити резултати контроле.

Годишње студије ризика указују на могуће ризике у области заштите животне средине:

1) Инхерентни ризици

- еколошка загађења ради одлагања отпада на „дивљим“ депонијама
- одлагање неодговарајућих врста отпада на депонији (кланички и фекални отпад)
- одсуство плана у случају ванредних ситуација (поплаве)

2) Контролни ризици

- досљедност у примјени прописаних мјера утврђених законским и властитим прописима
- досљедност у отклањању недостатака утврђених мониторингом, ради недостатка средстава.

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

У обрачунској 2014. години предузеће је пословало у складу са законским прописима, Међународним рачуноводственим стандардима и рачуноводственим стандардима финансијског извјештавања. У овом поглављу, у наставку, дати су подаци који су обухваћени ревизијом годишњег финансијског извјештаја (цитат):

БИЛАНС СТАЊА
(Извјештај о финансијском положају)
на дан 31. децембра 2014. и 2013. Године

	Напомена	у КМ без децимала 2014	2013
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА			
<i>Некретнине, постројења, опрема и инв.</i>	4.1.		
- Набавна вриједност		9.456.611	8.204.873
- Исправка вриједности		1.691.345	1.399.802
- Неотписана вриједност		7.765.266	6.805.071
Укупно некрет. постројења и опрема		7.765.266	6.805.071
Укупно стална имовина		7.765.266	6.805.071
ТЕКУЋА ИМОВИНА			
- Материјал	4.2.	15.988	6.132
- Купци у земљи	4.3.	558.248	286.606
- Друга краткорочна потраживања	4.4.	4.515	22.481
- Готовински еквивалент и готовина	4.5.	105.766	229.219
- Порез на додату вриједност		40	33
Укупно текућа имовина		684.557	544.471
ПОСЛОВНА АКТИВА		8.449.823	7.349.542
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	4.6.	209.495	209.495
УКУПНА АКТИВА		8.659.318	7.559.037
ПАСИВА			
КАПИТАЛ			
- Акцијски капитал	5.1.	20.000	20.000
<i>Резерве</i>		<i>12.832</i>	<i>11.468</i>
- Законске резерве		6.420	5.528
- Статутарне резерве и друге резерве		6.412	5.940
<i>Нераспоређени добитак</i>		<i>61.503</i>	<i>46.408</i>
- Нераспоређени добитак ранијег година		44.444	37.481
- Нераспоређени добитак текуће године		17.059	8.927
Основни капитал		94.335	77.876
ОБАВЕЗЕ			
Дугорочне обавезе			
- Дугорочни кредити	5.2.	6.803.296	6.367.707
Укупне дугорочне обавезе		6.803.296	6.367.707

Краткорочне обавезе			
- Дио дуг. кредита до годину дана	5.3.	1.190.805	665.336
-Остале краткорочне обавезе	-	26.275	-
- Остали добављачи	5.4.	27.844	39.731
- Порез на додатну вриједност	5.5.	11.097	10.388
- Обавезе за порезе, доприносе и др.	5.6.	776	841
- Пасивна временска разграничења	5.7.	295.395	187.663
Укупне краткорочне обавезе		1.552.192	903.959
Укупно обавезе		8.355.488	7.271.666
ПОСЛОВНА ПАСИВА		8.449.823	7.349.542
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	4.6.	209.495	209.495
УКУПНА ПАСИВА		8.659.318	7.559.037

БИЛАНС УСПЈЕХА
(Извјештај о укупном резултату у периоду)
за 2014. и 2013. годину

	Напомена	у КМ без децимала	
		2014.	2013.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.1.		
- Приходи од продаје учинака		1.133.479	959.516
-Остали пословни приходи		79.494	346.776
Укупно пословни приходи		1.212.973	1.306.292
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	6.2.	1.186.969	1.242.085
Добитак из пословних прихода		26.004	64.207
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХ. И РАСХОДИ	6.3.		
- Финансијски приходи		50.525	24.694
- Финансијски расходи		56.214	61.966
Добитак финансијских прихода и расхода		(5.689)	(37.272)
ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		20.315	26.935
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ	6.4.		
-Остали приходи		-	-
-Остали расходи		3.256	18.008
ГУБИТАК осталих прихода и расхода		(3.256)	(18.008)
ПРИХОДИ И РАСХ. УСКЛАЂ. ВРЕД.			
Приходи од усклађивања вријед.имовине		-	-
Расходи од усклађ.вриј.имовине		-	-
ДОБИТАК/ГУБИТАК из усклађ.вриј.		-	-
УКУПНИ ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ			
ОПОРЕЗИВАЊА	6.5.		
-Добитак прије опорезивања		17.059	8.927

- Порески расходи периода
УКУПНИ НЕТО ДОБИТАК
УКУПНИ ПРИХОДИ
УКУПНИ РАСХОДИ

-	-
17.059	8.927
1.263.498	1.330.986
1.246.439	1.322.059

„6. ПРИЗНАВАЊЕ ПОСЛОВНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА

6.1. Пословни приходи

	2014	у КМ без децимала 2013
Приходи од продаје учинака	1.133.479	959.516
Остали пословни приходи	79.494	346.776
Укупни пословни приходи	1.212.973	1.306.292

Приходи од продаје учинака признати су и исказани у Билансу успјеха на основу испостављених фактура, односно наплаћених износа у готовини. Сви износи прихода односе се на екстерно фактурисане, односно наплаћене износе.

Остварени приходи су књижени на основу фактурисања услуга кориштења депоније и осталих прихода, и то:

- приходи од депоновање отпада	1.119.729 КМ
- приходи од рада машина	846 КМ
- приходи од услуга вагања	105 КМ
- приходи од раздвајања корисних компоненти	12.799 КМ
Приходи од продаје учинака	1.133.479 КМ
- приходи од суфинансирања и кофинансирања	9.132 КМ
- субвенције од Буџета Града Бијељина	60.800 КМ
- приходи од накнада за гориво (санација штета попл.).	9.341 КМ
- приходи од продаје тендерске документације и остало	221 КМ
Остали пословни приходи	79.494 КМ.

Приходи од продаје услуга депоновања отпада су остварени на основу фактурисаних услуга депоновања, за које су закључени уговори о депоновању и услуга је фактурисана пореским рачунима.

Приходи од суфинансирања и кофинансирања су остварени по основу посебних одлука Надзорног одбора, а у складу Супсидијарног споразума, одлука Владе и Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, док су приходи од субвенционирања Града Бијељина остварене на основу плана Буџета.

Учешће пословних прихода (депоновање отпада) је повећано у односу на претходну годину и чини 92.31% укупних пословних прихода. Ови приходи су остварени на основу фактурисане услуге депоновања отпада на санитарној депонији.

6.2. Пословни расходи

Пословни расходи се састоје из:

	2014	у КМ без децимала 2013
Трошкови материјала	177.695	90.436
Трошкови бруто зарада, накнада и ост. личних расх.	491.352	503.558
Трошкови производних услуга	156.757	277.879
Трошкови амортизације и резервисања	308.998	302.387
Нематеријални трошкови	44.367	62.661
Трошкови пореза	5.099	5.164
Трошкови доприноса	2.701	-

Укупни пословни расходи**1.186.969****1.242.085**

Трошкови материјала, горива и енергије су признати на основу вјеродостојних књиговодствених докумената, који показују "намјеру" трошења средстава и односе на канцеларијски материјал, гориво и мазиво за механизацију, трошкови опреме ЗНР и издаци за електричну енергију.

Нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде и накнаде зарада су признати у износу обрачунатих зарада за рад запослених за проведено вријеме на послу, односно одсуствовање, која терете послодавца. У ове трошкове су признате исплате дневнице, као и накнаде члановима Надзорног одбора и Скупштине предузећа. Обрачун је извршен у складу са прописима, који регулишу стопе пореза и доприносе и према интерно утврђеним критеријумима за поједине врсте послова и накнада.

Трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова су признати и исказани за уговорене услуге и нематеријалне трошкове обрачунате у вјеродостојним документима даваоца услуга и одговарајућим врстама нематеријалних трошкова (трошкови мониторинга, одржавања опреме, ПТТ трошкови, телефонске услуге, комуналне услуге, огласи, паркинг).

Трошкови амортизације су признати у износу обрачунатом по линеарној методи, у следећим износима:

- амортизације грађевинских објеката 174.272 КМ

- амортизација опреме 134.726 КМ

Укупно 308.998 КМ.

Трошкови пореза и доприноса су признати за издатке, који су исказани у складу са обавезама регулисаним законским прописима.

Сви трошкови су признати на основу одговарајуће документације, која је претходно комплетирана, извршена формална, рачунска и материјална контрола, ликвидирана од стране одговорног лица и одобрено плаћање. Документи су правилно контрирани и трансакције евидентирани у књиговодству.

6.3. Финансијски приходи и расходи

У Билансу успјеха признати су следећи финансијски приходи и расходи:

	у КМ без децимала	
	2014	2013
Финансијски приходи	50.525	24.694
Финансијски расходи	56.214	61.966
Губитак/добитак по основу финансирања	(5.689)	(37.272)

Финансијски приходи представљају обрачунате камате за неблаговремено плаћање, док су расходи признати на основу плаћених сервисних трошкова и комисионе провизије по Супсидијарном споразуму (обрачун се врши два пута у току године) и камата по утрошку средстава новог кредита. У оквиру ових трошкова признате су и курсне разлике за плаћене рате кредита, што је у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, пошто није било плаћања доспјелих рата нити признавања курсних разлика.

6.4. Остали приходи и расходи

Остали приходи и расходи у Билансу успјеха признати су у следећим износима:

	у КМ без децимала	
	2014	2013
Остали приходи	-	-
Остали расходи	3.256	18.008
Губитак по основу осталих прихода и расхода	(3.256)	(18.008)

Признати остали расходи се односе на остварене губитке по основу расходовања опреме у износу од 2.626 КМ и по основу отписа залиха материјала ради оштећења у износу од 630 КМ. Отпис је извршен на основу одлука Надзорног одбора.

6.5. Укупни приходи и расходи

У Билансу успјеха изражен је следећи укупан приход и укупан расход:

	у КМ без децимала	
	2014	2013
Укупан приход	1.263.498	1.330.986
Укупан расход	1.246.439	1.322.059
Укупан добитак	17.059	8.927
Добитак прије опорезивања	17.059	8.927
Порески расходи периода	-	-
Нето добит	17.059	8.927

Исказани добитак у 2014.години у Билансу успјеха у износу од **17.059 КМ** евидентиран је на АОП 298, исказан је и у Билансу стања на АОП-у 119, односно у књиговодству на рачуну 341 – Добитак.

На основу члана 22 Закона о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“ број: 91/06) предузеће је дужно да обрачуна и плати порез на добит по коначној пријави најкасније до 31. марта 2015. године за претходну годину. Предузеће је упоредо са израдом финансијских извјештаја израдило и доставило Пореској управи образац годишње пријаве пореза на добит.

Према извршеном обрачуна пореза на добит за 2014. годину по одредбама Закона утврђена основица за обрачун пореза у износу од 162.367 КМ је умањена за износ улагања у опрему за обављање основне дјелатности (постројења за пречишћавање процјесних вода) у истом износу, тако да није постојала обавеза обрачуна и плаћања пореза на добит за ревидирану годину (Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит – „Службени гласник Републике Српске“ број: 57/2012. и Рјешења о одређивању производних дјелатности у сврху остваривања права на умањење пореске основице за порез на добит – „Службени гласник Републике Српске“ број: 71/12).

Уплаћене мјесечне аконтације на име пореза на добит у износу од 4.004 КМ признате су као потраживања за више плаћени порез на добит (Конто 2240).“ (завршен цитат).

ИЗЛОЖЕНОСТ ПРАВНОГ ЛИЦА ЦЈЕНОВНОМ, КРЕДИТНОМ, ТРЖИШНОМ, ВАЛУТНОМ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И ДРУГИМ РИЗИЦИМА**ЦЈЕНОВНИ РИЗИЦИ**

Од 01.01.2010. године званично је почео пријем и депоновање чврстог комуналног отпада на регионалну санитарну депонију „Бријесница“ у Бијељини.

Менаџмент предузећа урадио је Трогодишњи план пословања за период 2014.-2016. година. У План је укључена планска цијена услуге пријема и депоновања чврстог комуналног отпада (цијена коштања услуге), а такође су укључене и планиране количине пријема и депоновања отпада – појединачно за сваку општину из регије.

Трогодишњим планом пословања је предвиђено да цијена коштања услуге пријема и депоновања отпада у 2014. години износи 36,99 КМ/т примљеног отпада. Остварени приход на основу ове цијене требало је да покрије само основне трошкове пословања.

Економска цијена би требало да обезбиједи довољне приходе за покриће свих трошкова пословања предузећа, укључујући и редовну отплату приспјелих кредитних обавеза. Према трогодишњем плану пословања, економска цијена је 49,36 КМ/т.

Надлежни општински орган одобрио је цјеновник услуга пријема и депоновања отпада на регионалну санитарну депонију за 2014. годину у износу од 34,18 КМ/т отпада без ПДВ-а.

Законом о комуналним дјелатностима предвиђен је начин формирања цијене комуналне услуге, структура трошкова који чине цијену комуналне услуге, као и начин одобравања цијене комуналне услуге. Поменути закон предвиђа могућност да, уколико надлежни орган локалне самоуправе не одобри тражену економску цијену комуналне услуге, да разлику између економске цијене и одобрене цијене комуналне услуге може надокнадити (рефундирати) из буџета локалне заједнице.

Због неодобравања економске цијене пријема и депоновања чврстог комуналног отпада предузеће је изложено високом цјеновном ризику који оставља негативне последице на укупно пословање предузећа. Цјеновни ризици били су више изражени у претходним пословним годинама, што је угрозило репродуктивну способност предузећа за капиталне инвестиције.

У наредној табели приказан је преглед планираних и остварених количина за примљеног отпада и преглед планираног и оствареног прихода по општинама оснивачима у 2014. години.

Р. б.	Општина	Планиране количине чврстог комуналног отпада	Планска цијена	Планирани приход	Запримљене количине отпада	Одобрена цијена комуналне услуге	Остварени приход
		(т)	(КМ/т)	(КМ)	(т)	(КМ/т)	(КМ)
1.	Бијељина	32.000,00	36,99	1.183.680,00	26.234,69	34,18	891.701,70
2.	Угљевик	1.500,00	36,99	55.485,00	1.568,36	34,18	53.606,54
3.	Лопаре	2.000,00	36,99	73.980,00	813,36	34,18	27.800,64
4.	Челић	1.500,00	36,99	55.485,00	0,00	34,18	0,00
5.	Теочак	500,00	36,99	18.495,00	1.249,40	34,18	42.704,49
	УКУПНО	37.500,00		1.387.125,00	29.865,81		1.020.813,37

Из претходне табеле је видљиво да је предузеће изложено и тржишном ризику (запримљене количине отпада знатно су ниже од планираних). Из тог разлога дошло је до пада физичког обима пружене услуге, а самим тим и до остваривања значајно мањег прихода у односу на планирани.

КРЕДИТНИ РИЗИЦИ

Према Ревизији финансијских извјештаја за 2014. годину, постоје следећи кредитни ризици (цитат):

„5.3 Дугорочни кредити

Признато стање дугорочних кредита износи:

	у КМ без децимала	
	2014.	2013
Дугорочни кредити	6.803.296	6.367.707
Стање на дан 31. децембар	6.803.296	6.367.707

Стање дугорочних кредита је утврђено на основу Елабората о попису и исти се односе на следећа кредитна задужења:

- дугорочни кредит ИДА (рок отплате 25 година, грејс период 8 година, сервисни трошак 0.75% и комисиона провизија 0.50%, рок отплате 15.04.2027) 2.266.993 КМ
- додатни кредит ИДА (рок отплате 20 година, грејс период 8 година, сервисни трошак 0.75%, комисиона провизија 0.50%, рок отплате до 15.04.2025. године) 2.756.583 КМ
- дугорочни кредит по Другом пројекту (рок отплате 20 година, грејс период 8 година, камата ЛИБОР плус варијабилна маржа, приступна такса 0.25%, рок отплате 15.06.2028. године) 1.779.720 КМ.

Отплата главнице код почетног кредита почела је 15.10.2010. године, а завршава се 15.04.2027. године, код додатног кредита отплата почиње 15.10.2013., а завршава се 15.04.2025. године, док код Другог пројекта отплата почиње 15.12.2016., а завршава се 15. јуна 2028. године.

Признавање извршено у складу са утврђеном рачуноводственом политиком.

1.2. Дио дугорочног кредита са доспјећем до годину дана

Признато стање дугорочних кредита, који доспијевају за плаћање у текућој години износе:

	у КМ без децимала	
	2014.	2013
Дио дугор.кредита, доспијева до 12 мјесеци	1.190.805	665.336
Остале краткорочне финансијске обавезе	26.275	-
Стање на дан 31. децембар	1.217.080	665.336

Признате краткорочне обавезе, које доспијевају до годину дана односе се на обавезе за осми, девети, десети и једанаести ануитет по Супсидијарном кредитном споразуму за почетно финансирање изградње депоније у износу од 419.886 КМ и пет ануитета за Додатни кредит, који су доспјели, односно доспијевају у текућој години у укупном износу од 770.919 КМ. Укупан износ ануитета, који доспијевају у текућој години износи 1.190.805 КМ, по курсу на дан преноса. Издвајање је извршено по основу Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник Републике Српске” број: 79/09).

У остале краткорочне финансијске обавезе признат је износ од 26.275 КМ на име неплаћених сервисних трошкова по кредитима.

Од Министарства финансија је добивен Извод отворених ставки, којим је утврђено стање обавеза по Почетном кредиту у већем износу од књиговодственог ради обрачуна по различитим курсевима укупних и доспјелих обавеза.“ (завршен цитат).

Знамо да је у 2014. години остварен приход у износу од 1.020.813,37 КМ. Ако узмемо у однос остварени приход и кредитне обавезе за 2014. годину које износе 1.217.080,00 КМ, долазимо до податка да кредитне обавезе учествују са 119,23% у приходу оствареном искључиво од основне дјелатности пријема и збрињавања чврстог комуналног отпада, што указује на изузетно висок степен ризика за могућност редовне отплате преузетих кредитних обавеза.

Сви ризици који су наведени су присутни у већој или мањој мјери и одражавају се на пословање предузећа.

Највећи ризик је свакако ризик недостатка довољних прихода у пословању предузећа, а сами приходи су у директној вези са заprimљеним количинама отпада и одобреном цијеном комуналне услуге.

Из горе наведеног је видљиво да је предузеће изложено цјеновном и тржишном ризику, због примљених количина отпада које су мање од планираних и одобрених цијена које су знатно ниже од економских.

Да би остварили већи приход у наредној години, неопходно је повећати количине отпада који ће се примати и одлагати на регионалну депонију. Познато је да у претходном периоду отпад није довожен са цијелог подручја Град Бијељина, а поготову није довожен из општине Челић, мада су се све општине уговором о оснивању обавезале да довозе свој комунални отпад на регионалну санитарну депонију, што је и био главни циљ изградње санитарне депоније. Да би се ово реализовало, неопходна је активност самих општина оснивача предузећа и њихових надлежних служби из области комуналне дјелатности. Важно је напоменути да је пројектовани капацитет регионалне санитарне депоније 200 т/дневно, а планиране количине отпада које се очекују износе 150 т/дневно.

Познато је да на подручју регије постоји велики број дивљих несанитарних одлагалишта отпада. За њихово уклањање неопходна је активност еколошких и комуналних инспекција.

Имајући у виду да је кредитно задужење потписано у СДР (Спетиал Дравинг Ригхтс), промјеном курса појединих валута долази до могућности појаве валутног ризика (негативне курсне разлике).

ПРОЦЕНА РИЗИКА ЛИКВИДНОСТИ

Ради сагледавања ризика у ликвидности може се констатовати:

- да се континуирано погоршава текућа и дугорочна ликвидност, са тенденцијом даљег поремећаја финансијске равнотеже, ради почетка отплате Почетног и Додатног кредита (по два ануитета годишње), да се не депонују пројектоване количине комуналног отпада (једна општина не користи услуге депоније, а четири општине врше депоновање отпада у смањеним количинама)
- да постоје економске претпоставке да дође до знатних тешкоћа у наплати потраживања за извршене услуге депоновања, тако да долази до повећања потраживања од комуналних предузећа. Предузете мјере обрачуна затезних камата на доспјела потраживања и утуживање купаца за неизмирене обавезе требају повећати наплату.

- да се не депонују пројектоване количине отпада ради наведених чињеница, да се не врши депоновање свих оснивача, да је евидентна појава дивљих депонија, те да се цијена депоновања утврђује административним путем и увијек је знатно нижа од стварне економске цијене.

Додатно усложњавање ликвидности пословања предузећа десило се након мајских и августовских поплава 2014. године које су задесиле регију Бијељина.

У складу са наредбом Штаба за ванредне ситуације Републике Српске број 03-1/14 од 19.05.2014. године, на депонију је приман отпад без накнаде. У том периоду на депонију је запримљено 12.684,49 тона отпада (све је уредно евидентирано на основу вагарских листова). По овом основу предузеће је претрпјело индиректну штету од 561.277,64 КМ, јер није остварило приход за обављене услуге пријема и депоновања отпада, а имало је додатне значајне трошкове за ангажовање рада механизације, друге опреме, итд.

Сагледавајући стање пословања и узроке неликвидности, неопходно је предузети следеће мјере:

1. Упознати органе предузећа, осниваче и гаранте по Споразума о кредитима са стањем ликвидности и његовог утицаја на рентабилно пословање и указати на посљедице застоја у отплати ануитета по предузеће и осниваче и иницирати мјере за обезбјеђење континуитета у пословању (економска цијена депоновања, процјена корисног вијека објеката и опреме, обезбјеђење и коришћење средстава кофинансирања и суфинансирања, планирање оснивача буџетских средстава за наредну годину ради субвенција).
2. Наставити са мјерама пословне политике на бржој наплати потраживања од купаца (утужење, обрачун затезних камата) и даљој рационализацији трошкова текућег пословања.
3. Координацијом са оснивачима и активношћу менаџмента обезбиједити ликвидна средства за плаћање приспјелих ануитета у току текуће године.

Ако узмемо у обзир чињеницу да предузећу никада до сада није одобрена економска цијена пријема и депоновања чврстог комуналног отпада и да ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо из тих разлога остварује недовољан приход, а знамо да је предузеће преузело велике кредитне обавезе, онда можемо констатовати да је предузеће изложено веома великом ризику неликвидности.

Ако свему овоме додамо све израженију свјетску економску кризу, која се директно одражава на стандард грађана из регије Бијељина, присутан је ризик наплате комуналних услуга, јер су грађани у све мањој могућности да измирују своје обавезе према комуналним предузећима која се баве сакупљањем и довозом отпада на депонију, што индиректно има утицај и на пословање предузећа и његову текућу ликвидност.

ЗАКЉУЧАК

Инхерентни ризици у пословању предузећа

Анализирање пословања предузећа и остваривања прихода показује да постоји неколико изразито важних области у којима управа и интерне контроле предузећа немају значајнијих утицаја, а пресудне су за пословање предузећа. Те области су:

- Формирање продајне цијене услуге пријема и депоновања отпада изван тржишних услова,
- Количине запримљеног комуналног отпада су мање од пројектованих количина.

Формирање цијене комуналне услуге пријема и депоновања чврстог комуналног отпада дефинисано је Законом о комуналним дјелатностима (Сл. гласник 124/11). Члан 20. поменутог закона дефинише да се средства за обављање комуналне дјелатности индивидуалне комуналне потрошње обезбјеђују из цијене услуге.

Законом је дефинисано шта чини структуру цијене комуналне услуге и да цијену комуналне услуге утврђује давалац комуналне услуге, а сагласност на цијену даје надлежан орган јединице локалне самоуправе. Ако надлежни орган јединице локалне самоуправе не да сагласност јавном предузећу на утврђену цијену комуналне услуге и тиме доведе у питање пружање комуналних услуга корисницима, јединица локалне самоуправе може из свог буџета надокнадити разлику између постојеће и економске цијене комуналне услуге.

Досадашња пракса је била да се одобри цијена комуналне услуге пријема и депоновања комуналног отпада која је знатно нижа од економске цијене, а да се за разлику између одобрене и економске цијене не обезбједе додатни стални извори финансирања. Оваквом праксом предузећу није обезбјеђено остваривање стабилних прихода за економски самоодрживо пословање.

Уочљиво је да су од почетка рада Регионалне санитарне депоније „Бријесница“, тј. од 01.01.2010. године количине отпада које се запримају на санитарну депонију у сталном паду. Посебно је уочљиво да се после сваке нивелације цијена комуналне услуге пријема и депоновања отпада смањују количине комуналног отпада које се довозе на депонију. Највјероватније да је један од разлога ове појаве нејединствена методологија у обрачунау цијене комуналне услуге.

Код субјеката који се баве сакупљањем и транспортом отпада, јединица мјере за обрачун комуналне услуге је квадратни метар стамбеног простора (док се у неким подручјима цијена услуге одређује паушално), а код пријема и депоновања комуналног отпада јединица обрачуна услуге је по тони запримљеног отпада. Ове двије обрачунске јединице нису међусобно компатибилне.

Комунална предузећа која се баве сакупљањем и транспортом комуналног отпада наплаћују своју услугу по квадратном метру стамбене површине без обзира на количину отпада који сакупе, а интерес им је да што мању количину отпада доведу на санитарну депонију, како би што више смањили ову ставку у трошковима свог пословања. Из тих разлога све је уочљивији већи број дивљих депонија у регији, на којима се стално повећавају количине отпада.

Све напред наведено представља веома изражен инхерентни ризик, који не може отклонити менаџмент предузећа ни систем интерне контроле.

Зато кроз овај Извјештај о пословању указујемо оснивачима на потребу да се благовремено отклоне инхерентни ризици које смо напријед навели, како би се избјегле негативне посљедице у

пословању предузећа. У случају не отклањања инхерентних ризика, посљедице по пословање предузећа могу имати крајње неизвјестан исход. Из тих разлога оснивачи предузећа треба да у што краћем периоду пронађу адекватно рјешење за излаз из постојеће ситуације.

ПРОГРАМ РАДА ЈП „ЕКО-ДЕП“ ДОО ЗА 2015. ГОДИНУ

ПЛАНИРАНИ РАЗВОЈ И АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА

Изградња и управљање санитарном депонијом чија дужина трајања није испод 20 година представља дугорочан пројекат за који је неопходно обезбједити значајна улагања. Такође, изградња и управљање депонијом подразумева велики број различитих активности, од којих је неопходно поштовати одређени редослед. Из тог разлога се изградња регионалне санитарне депоније врши по фазама, а број фаза одређују технолошке потребе и обезбјеђени извори финансирања за исте.

Прва фаза изградње санитарне депоније обухватила је изградњу двије од укупно четири санитарне ћелије и изградњу других грађевинских објеката, те набавку специјализоване опреме и машина. На овај начин депонија „Бријесница“ је у потпуности оспособљена за санитарно збрињавање комуналног отпада у периоду 3 - 5 година. С обзиром да је од почетка експлоатације санитарне депоније протекло 4 године, било је неопходно почети са активностима на Другој фази изградње санитарне депоније. Да би предузеће наставило тренд развоја и у наредном периоду, неопходно је радити на следећем:

1. Унапређење интегралног управљања чврстим комуналним отпадом на подручју регије Бијељина.

На основу реалних потреба које су настале као последица модерног начина живљења, развој и имплементација система управљања чврстим отпадом постаје једна од примарних активности сваке локалне заједнице. Систем интегралног и одрживог управљања отпадом обухвата велики број институција које дјелимично или у потпуности учествују у рјешавању питања чврстог комуналног отпада.

Закон о управљању отпадом РС (Сл. Гл. РС број 111/13) дефинише обавезу и одговорност главних носилаца у систему збрињавања чврстог комуналног отпада.

У складу са Законом о управљању отпадом, Влада РС је у обавези да донесе Регионални план управљања отпадом, а јединице локалне самоуправе доносе локалне планове управљања отпадом.

Одговорност за општинско управљање чврстим отпадом је на општинама. У складу са тим Град Бијељина има израђен Локални еколошки акциони план (ЛЕАП) од 2008. године, као и План управљања отпадом у Јавном предузећу “ЕКО-ДЕП” доо. Овим плановима је предвиђено да ће се:

- Повећати проценат покривености подручја прикупљања отпадом,
- Повећати проценат прикупљања отпада у односу на постојеће стање,
- Постепено увођење раздвајања отпада на мјесту настанка,
- Смањење количине отпада успостављањем центра за рециклажу отпада,
- Повећати праћење нивоа загађености ваздуха, вода и земљишта постављањем мобилних еколошких лабораторија.

У складу са горе наведеним, ЈП “ЕКО-ДЕП” доо је у обавези да се придржава Плана управљања отпадом, тј. да врши збрињавање чврстог комуналног отпада са територије општина оснивача, те да активно учествује у изградњи система управљања чврстим отпадом на регији Бијељина, заједно са свим осталим субјектима који партиципирају.

Остали кључни субјекти су: општинска одјељења за комуналне послове са надлежним инспекцијским службама, комунална предузећа која се баве сакупљањем и транспортом отпада на подручју 5 општина оснивача, субјекти који су регистровани за сакупљање и рециклажу секундарних сировина, НВО који се баве питањима заштите животне средине и подизањем свијести грађана о проблемима управљања чврстим отпадом, произвођачи отпада (физичка и правна лица), медији, итд.

Без синхронизованог дејства свих поменутих субјеката, није могуће успоставити ефикасан систем управљања чврстим комуналним отпадом у регији Бијељина.

Посебну улогу у успостављању савременог система управљања чврстим комуналним отпадом има Град Бијељина заједно са осталим општинама оснивачима. Њихова активност у овој области треба да доведе до:

- Успостављања ефикасног система управљања чврстим комуналним отпадом у регији Бијељина,
- Повећања степена друштвене одговорности,
- Успостављања система раздвајања отпада појединих компоненти на мјесту њиховог настанка (примарна сепарација), чиме се количина отпада за депоновање смањује, те се смањују и трошкови депоновања,
- Успостављање услова за спровођење инвестиционих програма и других планова, кроз анализу финансијске користи од рециклабилних сировина,
- Успостављање јасног система казних мјера за произвођаче чврстог отпада у случају непридржавања законских прописа и њиховог спровођења.

2. Редовне активности у обављању основне дјелатности предузећа уз унапређење постојећег начина третмана отпада

Регионална санитарна депонија „Бријесница“ почела је са радом 01.01.2010. године. У протеклом периоду започете су многе активности са којима треба редовно наставити и у наредном периоду. Посебно тежиште било је усмјерено на рјешавање програмских задатака кроз ефикасан оперативни рад на следећим активностима:

- Рад на побољшању организације и услова рада на депонији. Актом о процјени ризика утврђено је да сва радна мјеста спадају у групу радних мјеста са повећаним ризиком што подразумева: кориштење личне заштитне опреме и средстава приликом рада, периодичне лекарске прегледе радника, преглед апарата и уређаја (средстава рада) који подлијежу правилнику о периодичном прегледу апарата уређаја и инсталација, контролу микро климе (мјерење концентрације прашине, пара, димова и гасова) као и придржавање свих потребних мјера из области заштите на раду и заштите од пожара које су регулисане Законом о ЗНР и ЗОП-а.
- Рад на едукацији свих радника на депонији везано за контролу пријема отпада са становишта врсте и поријекла отпада, правилно одлагање и депоновање отпада у складу са планом депоновања, правилно руковање са средствима за рада.
- Обука радника из области ЗНР и ЗОП, набавка личних заштитних средстава и опреме као и контрола апарата за почетно гашење пожара. Од старане референта ЗНР и ЗОП и одговорних радника на депонији вршиће се стална контрола прописаних и наложених мјера из области ЗНР и ЗОП са циљем превентивног дјеловања спречавања повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом. Остварити потпуну сарадњу са овлашћеним установама из ове области и инспекцијским органима као и организацијама које се баве заштитом здравља на раду и заштитом животне околине.

- Рад на изради плана запуњавања санитарних ћелија са отпадом који ће садржати распоред секција по хоризонталним и вертикалним равнима, запремину сваке секције, план прекривања отпада са инертним материјалом, количине инертног материјала, план израде интерних саобраћајница на самој ћелији са врстом и количином потребног материјала.
- Редовна прекривка депонованог отпада инертним материјалом у складу са Планом депоновања отпада.
- Редовно одражавање и израда интерних саобраћајница у санитарној ћелији у складу са планом депоновања.
- Редовно одржавање прилазне саобраћајнице у смислу гредерисања, насипања, разгртања и ваљања подлоге пута, као и одржавања интерне саобраћајнице и круга депоније (чишћење прање и посипање са абразивним средствима у току зимског периода).
- Мониторинг квалитета ваздуха, процједних вода, оборинских и подземних вода, а све у складу са еколошком дозволом и осталим прописима из области заштите животне средине.
- Редовно одржавање средстава рада подразумијева редовне периодичне прегледе. За редовне прегледе средстава рада задужени су радници који рукују тим средствима, а они се састоје од визуелног прегледа исправности средства рада, његово прање и подмазивање. Периодичне прегледе и ванредне интервенције на средствима рада вршиће овлаштене установе.
- Одржавање круга депоније подразумијева редовно кошење траве, сјеча младог растиња унутар и ван оgrade, заливање засада дрвећа зеленог појаса, довоз и планирање слоја хумуса на површинама око улазне зоне и интерне саобраћајнице са засијавањем истих травом, редовно поливање прилазних и интерних саобраћајница у љетњем периоду у циљу спречавања појаве прашине,
- Уређење простора који је предвиђен за израду друге и треће фазе санитарне депоније. Ово уређење се односи на уређене земљишта у циљу његовог лакшег одржавања самим тим спречавања раста корова и амброзије.
- Дератизација, дезинфекција и дезинсекција круга депоније, радних и помоћних просторија у постојећим објектима по потреби континуирано у току читаве године.

3. Успостављање самоодрживог пословања ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо

Санитарне депоније комуналног отпада су сложени објекти, састављени из низа функционалних дијелова и технолошких цјелина, а специфичност им је да тек током кориштења попримају свој коначни облик. Уз то, депоније имају потенцијално дуготрајан утицај на животну средину, те се након завршетка кориштења затварају посебним поступцима и потом се њихов утицај на животну средину прати дуги низ година.

Све то указује да се ради о специфичним пројектима, који имају значајне трошкове не само у периоду изградње, већ и током експлоатације, па и након престанка њиховог кориштења.

Током самог рада депоније, такође се јављају значајни "текући" трошкови, који обухватају трошкове запослених, одржавања постројења и опреме, погонске трошкове и трошкове материјала, итд.

На крају вијека депоније јављају се нови трошкови затварања објекта (прекривање, рекултивација, санација животне средине), трошкови демонтаже пратећих садржаја, уређења окружења депоније и његовог уклапања у окружење, те затим и дугогодишњи трошкови праћења стања на локацији и у њеном непосредном окружењу (трошкови мониторинга након затварања депоније).

При томе се једино током рада депоније јављају и одређени континуирани приходи од обављања основне дјелатности, који морају осигурати довољно средстава за покриће и претходно насталих

трошкова изградње депоније и "текућих" трошкова и будућих трошкова затварања депоније и мониторинга након њеног затварања.

Без уравнотежења новчаних токова (трошкова и прихода) није могуће говорити о одрживом управљању депонијама комуналног отпада, будући да недостатак новчаних средстава у било којој фази развоја депоније може довести нпр. до непримјерених техничких рјешења, смањивања сигурности рада на депонији и/или повећавања негативних утицаја депоније на животну средину. С друге стране непримјерена наплата кориштења депоније (којом се ствара додатна зарада) може изазвати кориснике ове комуналне услуге на другачија, па и непримјерена рјешења збрињавања отпада.

Да би се на квалитетан и економски одржив начин успоставило функционисање предузећа у наредном периоду, неопходно је урадити квалитетан финансијски план за ЈП "ЕКО-ДЕП" доо. Израда финансијског плана за успостављање савремене депоније комуналног отпада има вишеструку сврху:

- осигурава предузећу увид у очекиване новчане токове, током вијека трајања санитарне депоније и даје му реалнију могућност планирања трошкова,
- омогућава предузећу одређивање цијене коштања депонијског простора,
- омогућава будуће праћење финансирања инвестиције, стимулације могућих варијантних рјешења финансирања, те анализе ризика у имплементацији инвестиције.

У принципу, кључни елемент плана је одређивање потребне висине накнаде за одлагање комуналног отпада на санитарној депонији, којом се покривају сви трошкови изградње, рада и затварања санитарне депоније. Приходима од ове накнаде потребно је осигурати враћање уложених средстава у изградњу депоније, затим све редовне годишње трошкове рада, те резервна средства за потребе ванредних мјера и посебно за потребе затварања санитарне депоније и рекултивације локације, те за накнадно трајање обавезног мониторинга и могућих накнадних интервенција за заштиту животне средине.

Према томе, власништво, управљање и финансирање изградње санитарних депонија чврстог комуналног отпада у суштини (а према законским прописима) је брига локалне управе.

4. Проналажење могућности за продужетак вијека трајања регионалне санитарне депоније „Бријесница“ и изналажење финансијских извора

Пројекат изградње регионалне санитарне депоније у Бијељини дефинисао је изградњу депоније у више фаза. Прва фаза изградње депоније завршена је у новембру 2009. године. Завршетком ове фазе, депонија је почела са радом.

Да би се продужио вијек трајања санитарне депоније, било је неопходно приступити наставку изградње следеће фазе депоније. Основни предуслов за овај корак је био изналажење финансијских средстава, имајући у виду чињеницу да остварени приходи на основу обављања основне дјелатности предузећа не обезбјеђују могућност издвајања средстава за наставак инвестиције, предузеће је уз сагласност и гаранције општина оснивача 15.05.2012. године потписало Супсидијарни кредитни споразум о преносу дијела зајма Свјетске банке – Међународне банке за обнову и развој по Другом пројекту за управљање чврстим отпадом за финансирање наставка Друге фазе изградње.

Менаџмент предузећа је у протеклом периоду, заједно са локалном заједницом, интензивно радио на изналажењу могућности наставка пројекта са циљем продужења вијека трајања регионалне санитарне депоније. Ово је првенствено рађено кроз сагледавање техничких и финансијских могућности изградње постројења за сепарацију отпада на депонији „Бријесница“, као инвестиције која ће служити бољем управљању отпадом, заштити животне средине и дугорочно гледано економски сигурно исплативом пројекту. Било је неопходно изградити постројење за третман процједних вода, а у наредном периоду изградити нову санитарну ћелију на депонији.

ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА

С обзиром да су санитарне депоније сложени грађевински објекти, који се граде дуги низ година, имају дуг вијек трајања и веома су скупи, пројектом је предвиђена фазна изградња, како би се могла лакше обезбједити средства за изградњу појединих фаза депоније.

Главним пројектом предвиђене су следеће цјелине:

1. Општи план пројекта,
2. Изградња улазне зоне,
3. Земљани радови на изградњи санитарних ћелија,
4. Облагање дна санитарних ћелија геомембранама и геотекстилом,
5. Површинско облагање санитарних ћелија геомембранама и геотекстилом,
6. Радови на изградњи пута (интерне саобраћајнице),
7. Радови на дренажном систему,
8. Систем управљања процједним водама,
9. Постројење за третман процједне воде,
10. Системи за управљање биогасом,
11. Систем надгледања – мониторинг стања животне средине,
12. Систем рада депоније,
13. Геотехничка студија,
14. Санација старог одлагалишта.

Прва фаза изградње Регионалне санитарне депоније обухватила је двије од укупно четири санитарне ћелије и изградњу других грађевинских објеката, те набавку специјализоване опреме и машина. На овај начин Регионална депонија „Бријесница“ је у потпуности оспособљена за санитарно збрињавање комуналног отпада у периоду од 3 до 5 година. С обзиром да је од почетка експлоатације санитарне депоније прошло више година, било је неопходно почети са активностима на Другој фази изградње санитарне депоније. Из тих разлога, управа предузећа је благовремено обезбједила кредитна средства за финансирање друге фазе, а општине оснивачи дале су банкарске гаранције, изузев општине Челић. У оквиру ове фазе изградње урађене су следеће капиталне инвестиције:

1. Изградња постројења за третман процједне воде,
2. Набавка хидрауличног ровокопача гусјеничара,
3. Изградња приступне саобраћајнице ка депонији,
4. Изградња постројења за спаљивање депонијског гаса (гасна бакља) са системом за сакупљање гаса.

Са наведеним инвестицијама које су реализоване у оквиру Друге фазе изградње регионалне санитарне депоније „Бријесница“ у потпуности је заокружен технико-технолошки циклус заштите животне средине зацртан главним пројектом изградње. Овим је уједно завршен најважнији дио пројекта.

Међутим, како стално наглашавамо да су санитарне депоније веома сложени грађевински објекти комуналне инфраструктуре за чију изградњу су неопходна значајна финансијска средства која је веома тешко обезбједити, изградња депоније врши се по фазама, и то током читавог животног вијека трајања депоније. Из тих разлога у наредном периоду треба наставити са доградњом и усавршавањем постојећег система за управљање чврстим комуналним отпадом. У ту сврху неопходно је планирати капиталне инвестиције како слиједи у наставку.

План капиталних инвестиција 2015. – 2017.

За наредни трогодишњи период планиране су следеће капиталне инвестиције:

1. Изградња санитарне ћелије бр. 3.
2. Изградња постројења за сепарацију чврстог комуналног отпада.
3. Набавка постројења за когенерацију депонијског гаса.
4. Изградња заштитног појаса од поплава стогодишњих вода за заштиту помоћних објеката на депонији.
5. Надogradња другог степена пречишћавања процједних вода.
6. Изградња надстрешнице за смјештај механизације.

1. Изградња санитарне ћелије број 3

На Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ одлаже се комунални отпад од 01.01.2010. године. Отпад се одлаже на постојеће санитарне ћелије 1 и 2. Процјена је да се одлагање отпада може вршити још око годину дана (према садашњој динамици одлагања). Животни вијек постојећих санитарних ћелија значајно је смањен због одлагања 15.000 тона комуналног отпада који је заprimљен на санитарну депонију после великих мајских поплава 2014. године. Поменути отпад примљен је без накнаде, у складу са наредбом републичког Штаба цивилне заштите РС. Да би се створили услови за одлагање комуналног отпада у наредном периоду, неопходно је што прије кренути са изградњом 3. санитарне ћелије. За ову инвестицију ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо не може обезбједити финансијска средства. Изградњом санитарне ћелије број 3 створили би се услови за несметано одлагање отпада за дужи временски период. ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо посједује сву неопходну пројектну документацију, као и грађевинску дозволу за ову инвестицију. Процјењена вриједност ове инвестиције износи око 1.200.000 ЕУР.

**2. Изградња постројења за сепарацију чврстог комуналног отпада
(финансирање ове инвестиције вршило би се кроз јавно-приватно партнерство)**

Имајући у виду чињеницу да Закон о управљању отпадом и директиве ЕУ налажу обавезну рециклажу комуналног отпада, издвајање секундарних сировина, производњу енергије из обновљивих извода, а све у циљу заштите животне средине и продужења радног вијека санитарне депоније, Пројектом изградње регионалне санитарне депоније „Бријесница“ предвиђена је изградња рециклажног центра у оквиру депоније.

Предуслови који се морају створити да би се постројење за сепарацију комуналног отпада инсталирало на регионалној депонији „Бријесница“ у Бијелини је доношење законске и подзаконске регулативе која ће осигурати да амбалажни отпад долази на регионалну санитарну депонију и да су цијене депоновања подигнуте на економски ниво.

Управа ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је из тих разлога водила интензивне активности на покретању процедуре јавно-приватног партнерства, као једино могућег начина за спровођење ове инвестиције. У том правцу, а у складу са Законом о јавно-приватном партнерству (Сл. гласник РС 59/09), ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је доставио Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС и Министарству финансија РС на почетку 2012. године приједлог Пројекта јавно-приватног партнерства, са урађеном економском студијом оправданости изградње центра за селекцију комуналног отпада на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ у Бијелини. Ресорно Министарство дало је позитивно мишљење на Приједлог пројекта, као и Министарство финансија РС. Да би органи ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо могли да донесу одговарајуће одлуке и рјешење о покретању поступка јавно-приватног партнерства, неопходна је одлука Владе РС.

Избор јавног партнера вршио би се у складу са законом о јавно-приватном партнерству.

Процјењена вриједност ове инвестиције износила би 1.300.000 ЕУР.

3. Набавка постројења за когенерацију депонијског гаса

ЈП „ЕКО-ДЕП“ је на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ изградио систем за сакупљање депонијског гаса. Уз помоћ донаторских средстава СИДА набављена је гасна бакља, тако да се тренутно врши спаљивање депонијског гаса на депонији „Бријесница“. Познато је да се депонијски гас може користити као обновљиви извор за производњу топлотне и електричне енергије. Министарство индустрије, енергетике и рударства РС створило је законски оквир за стимулisaње производње енергије из обновљивих извора, у шта спада и депонијски гас. На Регионалној депонији створени су сви технички предуслови за инсталисање једног оваквог постројења. Према свим анализама које су до сада урађене, постоје довољне количине квалитетног депонијског гаса за производњу електричне енергије, којима би се могле подмирити све потребе потрошача на Регионалној депонији „Бријесница“ у Бијељни. Овим би се значајно смањили трошкови пословања предузећа, што би био велики подстицај за самоодрживост ЈП „ЕКО-ДЕП“. Процјењена оквирна вриједност ове инвестиције износи око 350.000 ЕУР.

4. Изградња заштитног појаса од поплава стогодишњих вода за заштиту помоћних објеката на депонији

Регионална депонија „Бријесница“ налази се на лијевој обали Мајевичког ободног канала (МОК) који прикупља оборинске воде из правца запада и спроводи их ка сливу ријеке Саве. С обзиром да са лијеве стране обале МОК-а не постоји одбрана од поплава стогодишњих вода, Еколошком и Водном дозволом наложено је да се ураде одбране и у складу са тим дозволама ријешена је одбрана ћелија за депоновање отпада чији су насипи пројектовани и изградјени тако да је одложени отпад безбедан од било каквог утицаја стогодишњих вода. Преостаје још да се ријеша проблем одбране објеката на депонији Бријесница и у складу стим ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо у наредном периоду планира да спроведе потребне активности везане за прикупљање потребне документације око пројектовања и изградње заштитних насипа и других мјера за заштиту објеката на депонији Бријесница. Процјењена оквирна вриједност ове инвестиције износи 75.000 ЕУР.

5. Надоградња другог степена пречишћавања процједних вода

Постројење за пречишћавање процједних вода на Регионалној санитарној депонији „Бријесница“ у Бијељини врши пречишћавање у II степену, што значи да се процједна вода под високим притиском проведе кроз дванаест паралелно везаних модула, гдје се издвоји од 70 до 75 % пермеата или пречишћене воде која задовољава норме табеле 3. Правилника о условима испуштања отпадних вода у површинске воде (Службени гласник Републике Српске бр. 44/01).

Тренутно квалитет процједне воде из депоније је таквог квалитета да се може пречистити кроз један степен, али је квалитет у сталном опадању због разних анаеробних процеса који се одвијају у тијелу депоније, и са повећањем старости депоније квалитет процједне воде ће бити све лошији. Опадањем квалитета процједне воде II степен пречишћавања неће постизати добре резултате квалитета пермеата, те је потребно доградити и III степен пречишћавања кроз који ће проћи пермеат, што ће сигурно дати задовољавајући квалитет који ће бити у складу са нормама Правилника о условима испуштања отпадних вода у површинске воде. Процјењена оквирна вриједност ове инвестиције износи 60.000 ЕУР.

У ту сврху треба извршити техничку надоградњу постојећег постројења са одређеним бројем модула, а према техничкој спецификацији датој од стране произвођача постојећег постројења.

6. Изградња надстрешнице за смјештај механизације

ЈП „ЕКО-ДЕП“ доо је опремљен са веома значајном механизацијом која је неопходна за редовно обављање дјелатности. Механизација ради у веома сложеним условима и изложена је атмосферским утицајима. У циљу продужења вијека трајања механизације и заштите исте, као олакшавања редовног одржавања, прања, сервисирања итд. неопходно је обезбједити адекватан простор за смјештај механизације када није у употреби, као и адекватан простор на коме ће бити могуће вршити адекватно сервисирање и одржавање. У ту намјену се планира изградња једног монтажног објекта, који ће послужити предвиђеној намјени. Процјењена оквирна вриједност ове инвестиције износи 15.000 ЕУР.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

За наведене капиталне инвестиције нису обезбјеђени извори финансирања. Предузеће из оствареног прихода од обављања основне дјелатности не може обезбједити средства за финансирање било које од капиталних инвестиција. Разлог томе је недовољно остварени приход због недовољне количине комуналног отпада и не одобравања економске цијене комуналне услуге. Све ово створило је врло негативне последице за пословање предузећа и угрозило је његову репродуктивну способност. Предузеће нема услова да иде у нова кредитна задужења јер не може да сервисира већ преузете кредитне обавезе. Из тих разлога оснивачи предузећа треба што хитније да изнађу рјешење и да благовремено обезбједе изворе финансирања, и то приоритетно за изградњу 3. санитарне ћелије.

За остале капиталне инвестиције треба се максимално ангажовати и тражити додатне изворе финансирања кроз разне међународне донације, ИПА фондове и друге облике бесповратне финансијске помоћи.

С поштовањем,

Директор ЈП “ЕКО-ДЕП” доо

Драгиша Марјановић